

JAARSTUKKEN 2022

Versie 6 juli 2023

OMGEVINGSDIENST
ZUIDOOST-BRABANT

Jaarstukken 2022

Versie 6 juli 2023

In opdracht van

Dagelijks Bestuur

Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Postbus 8035

Datum

6 juli 2023

Status

Definitief

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
2	JAARVERSLAG	6
2.1	BELEIDSVERANTWOORDING	6
2.1.1	<i>Omgevingswet</i>	6
2.1.2	<i>Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid</i>	7
2.1.3	<i>Klimaat, energie en duurzaamheid</i>	8
2.1.4	<i>Toekomstbestendige veehouderij</i>	9
2.1.5	<i>Bodem</i>	10
2.1.6	<i>Gezondheid</i>	10
2.1.7	<i>Ondermijnende criminaliteit</i>	11
2.1.8	<i>Zeer Zorgwekkende stoffen/externe veiligheid (EV)</i>	11
2.1.9	<i>Bouwen</i>	12
2.1.10	<i>Asbest</i>	12
2.1.11	<i>Water</i>	13
2.1.12	<i>Stikstof</i>	14
2.1.13	<i>Ketentoezicht</i>	14
2.2	PROGRAMMAVERANTWOORDING	16
2.2.1	<i>Inleiding</i>	16
2.2.2	<i>Programma Dienstverlening</i>	17
2.2.3	<i>Programma Collectieve taken</i>	19
2.2.4	<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	21
2.2.5	<i>Kosten van de overhead</i>	22
2.2.6	<i>Heffing vennootschapsbelasting</i>	23
2.2.7	<i>Onvoorzien</i>	23
2.3	PARAGRAFEN.....	24
2.3.1	<i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	24
2.3.2	<i>Financiering</i>	26
2.3.3	<i>Bedrijfsvoering</i>	28
2.3.4	<i>Verbonden partijen</i>	31
3	JAARREKENING	32
3.1	BALANS PER 31 DECEMBER 2022.....	32
3.2	HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING	32
3.3	TOELICHTING OP DE BALANS	33
3.3.1	<i>Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling</i>	33
3.3.2	<i>Toelichting op de balans per 31 december 2022</i>	35
3.4	TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN.....	41
3.4.1	<i>Overzicht van baten en lasten</i>	41
3.4.2	<i>Exploitatielasten en directe programmakosten</i>	47
3.5	INFORMATIE IN HET KADER VAN DE WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)	47
3.6	GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	49
4	BIJLAGEN	50
4.1	DETAILOVERZICHTEN BATEN PER OPDRACHTGEVER	50
4.2	OVERZICHT LASTEN VERDEELD NAAR DIRECT EN OVERHEAD	51

4.3	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD	52
4.4	SAMENVATTING GEÏNVENTARISEERDE RISICO'S ODZOB.....	53
4.5	SISA BIJLAGE VERANTWOORDINGSINFORMATIE.....	54
4.6	CONTROLEVERKLARING.....	55

1 Inleiding

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is in 2013 opgericht. De dienst heeft de juridische vorm van een openbaar lichaam op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waar 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant in participeren. De ODZOB voert werkzaamheden uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Daarnaast worden er specialistische (advies)taken uitgevoerd. De ODZOB werkt zowel samen met de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling als met andere organisaties op het gebied van de fysieke leefomgeving. Gezamenlijk verbeteren we de kwaliteit van de fysieke leefomgeving: veiliger, gezonder en minder overlast.

In deze jaarstukken wordt teruggeblikt op 2022. De jaarstukken bestaan uit twee hoofdbestandsdelen; het jaarverslag (hoofdstuk 2) en de jaarrekening (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 zijn enkele bijlagen opgenomen.

In de loop van 2022 heeft het algemeen bestuur diverse begrotingswijzigingen geautoriseerd. Dit leidde tot het mandaat om middelen te onttrekken uit de algemene reserve wegens kosten die voortvloeien uit de voorbereiding op de Omgevingswet, de inrichting van het nieuwe VTH-systeem, de opvolging van de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek en de dekking van het in de *Bestuursrapportage 2022* gepresenteerde tekort over 2022. De maximaal toegestane onttrekking uit de algemene reserve telde op tot een bedrag van € 2.642.524. De daadwerkelijke benodigde onttrekking kwam uit op € 2.253.508. Het beeld is daarmee iets gunstiger dan eerder werd gepresenteerd in de *Bestuursrapportage 2022*. In financieel-technische zin is het resultaat over 2022 nihil.

2 Jaarverslag

2.1 Beleidsverantwoording

In de begroting 2022 zijn onderstaande aandachtsgebieden genoemd. Per onderwerp wordt gepresenteerd wat er in 2022 gerealiseerd is.

2.1.1 Omgevingswet

In het jaar 2022 heeft de uitvoering van het Programma Omgevingswet 2022 in het teken gestaan van het zoveel als mogelijk voltooiën van processen en producten en met het oefenen en inregelen ervan. De regionale samenwerkingsafspraken voor toezicht & handhaving zijn opgeleverd binnen de Regionale Samenwerking Omgevingswet, waarin provincie, gemeenten, waterschappen en de ketenpartners (ODZOB, Veiligheidsregio en GGD) vertegenwoordigd zijn. De afspraken zullen ter bekrachtiging voorgelegd worden aan de algemene besturen van de GGD, Veiligheidsregio en ODZOB, nadat ze in het regionale project oefenen & inregelen in 2023 zijn aangevuld en verfijnd. Voor de gemeenten is een handreiking opgesteld voor het bepalen van milieuleges.

De ODZOB heeft bijgedragen aan een landelijk onderzoek in opdracht van Omgevingsdienst NL naar de financiële effecten van de Omgevingswet, het rapport daarover is verschenen. Met de adviezen uit dat rapport kunnen we in gesprek met onze deelnemers over wat de consequenties ervan zijn voor zowel de ODZOB als onze deelnemers.

De regionale producten- en dienstencatalogus, waarin de producten van GGD, Veiligheidsregio en ODZOB op een toegankelijke manier zijn gebundeld, is gepubliceerd. Handreikingen voor de wijze waarop regels voor geluid, trillingen, externe veiligheid, geur agrarisch en geur industrieel in omgevingsplannen op een geharmoniseerde wijze kunnen worden opgenomen, zijn gereed en worden begin 2023 gepubliceerd.

De ambities van onze deelnemers voor omgevingsvisies, omgevingsplannen, geluid en externe veiligheid en de gevraagde inzet voor ondersteuning door de ODZOB daarbij zijn in beeld gebracht. De transitie van de bodem- en geluidstaken wordt op de voet gevolgd en daar waar nodig omgezet in concrete acties. Voor bodem zijn die vastgelegd in het Uitvoeringskader Bodem. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt dat kader ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur. De transformatie van inrichting naar MBA (milieubelastende activiteiten) is voorbereid door het testen van een applicatie die ondersteunt bij het omzetten ervan. Voor 15.000 inrichtingen is een voorspelling beschikbaar van de waarschijnlijke aanwezige MBA's.

In het voorjaar van 2023 zal op basis van de verkregen kennis worden bepaald hoe de applicatie verder kan ondersteunen in het verbeteren van de informatie over MBA's. In overleg met de regio en ketenpartners is gekomen tot een concrete aanpak voor de inrichting van de regionale omgevingstafel, het instrument om ruimtelijke initiatieven in het voortraject van vergunningaanvragen integraal met bevoegd gezag en ketenpartners te bespreken. In het voorjaar wordt gestart met deze regionale omgevingstafel.

Het interne trainings- en opleidingsprogramma is tijdelijk stopgezet vanwege het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet. In het voorjaar 2023 wordt de uitvoering van het opleidingsprogramma weer opgepakt.

Het oefenen en inregelen van de verschillende processen is actief ter hand genomen, waarbij intern en in de regio samen met deelnemers en ketenpartners geoefend wordt op basis van realistische casussen. Dat oefenen gebeurt nu nog "droog".

Mede door de vertraagde implementatie van PowerBrowser, heeft het technisch oefenen in de regio vertraging opgelopen. Nu PowerBrowser afgelopen jaar in gebruik is genomen, is het streven om zoveel als mogelijk met de samenwerkingsfunctionaliteit van het DSO en PowerBrowser te gaan oefenen met echte (WABO-)aanvragen vanaf medio april 2023.

In het najaar 2022 is binnen de ODZOB een stresstest Omgevingswet uitgevoerd om te bepalen welke resterende opgaves en belemmerende factoren er nog aanwezig zijn. De resultaten hiervan worden verwerkt in het programmaplan voor- en nazorg Omgevingswet waarmee in januari 2023 een start wordt gemaakt. Dit programma wordt in maart 2023 voorgelegd aan het AB. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is nog onzeker, gezien het opschuiven van de behandeling van het Koninklijk Besluit in de Eerste Kamer.

2.1.2 Regionaal en uniform uitvoeringsbeleid

Het regionaal uitvoeringbeleid is voor inrichting gebonden werkzaamheden (vergunningverlening en toezicht en handhaving bij bedrijven) vormgegeven via het Regionaal Operationeel Kader (ROK).

Industrieel toezicht

2022 stond voor het ROK industrieel toezicht in het teken van het brengen van continuïteit in de manier van werken die in de achterliggende jaren is opgebouwd. De structuur staat, maar op inhoud is er nog ruimte voor verbetering, onder meer op het vlak van de locatiedossiers. Dit heeft de aandacht, maar de uitvoering is weerbarstig, mede vanwege de overgang naar PowerBrowser.

Het uitvoeringsprogramma voor 2022 is in grote lijnen conform uitgevoerd. Over het algemeen blijkt uit projecten dat het naleefgedrag goed is. Vermeldenswaardig zijn:

- Uit het project 'mestverwerking en compostering' bleek een verschil tussen verleende vergunningen en de uitvoeringspraktijk. Dit maakt toezicht en handhaving complex. Voor ons een aandachtspunt om de samenwerking tussen vergunningverlening en toezicht te intensiveren.
- Bij garagebedrijven kijken we of via 'zelftoezicht' de efficiëntie van het toezicht kan worden vergroot. Dit vanuit de gedachte dat het invullen van een vragenlijst over naleving, iets zegt over het naleefgedrag. Ook is dit een efficiënter manier van het vergaren van actuele bedrijfsinformatie die we in ons systeem verwerken. Het project loopt nog.

Verder is in 2022 een slag gemaakt bij de analyse van klachten. Voor horecaklachten is een werkwijze geïntroduceerd waarin, op maat, informatieverstrekking wordt gecombineerd met toezicht en/of metingen. Er zijn nog geen harde cijfers, maar het aantal klachten lijkt af te nemen. De overige klachten worden vanuit de consignatiedienst doorgezet naar het toezicht.

Tenslotte is in 2022 een systematiek voor het toezicht bij aandachtbedrijven vastgesteld en in werking gebracht. Voor bedrijven die om welke reden dan ook toezicht verdienen, wordt dit qua frequentie en strategie op maat uitgewerkt middels een toezichtsplan, in samenspraak met gemeente en partners. Het ROK loopt tot en met 2023. Eind 2022 zijn we, in afstemming met en in opdracht van het bestuur, begonnen met nadenken over: hoe verder na 2023? Begin 2023 zal worden gebruikt voor een uitgebreide omgevingsanalyse, die voeding zal geven aan het antwoord op die vraag. Inmiddels is het voorstel gedaan om het ROK in zijn huidige omvang 1 jaar door te laten lopen, zodat we gedegen na kunnen denken over een voortgang na 2023.

Agrarisch toezicht

In het agrarisch werkveld is in 2022 gekozen voor een risicogerichte aanpak. Dit heeft ertoe geleid dat bedrijven met veel stikstofverbindingen (veelal ammoniak -uitstoot en/of de toepassing van emissie reducerende maatregelen of toepassing van systemen met een grote faalkans in een kortere tijd opnieuw bezocht zijn. Verder geeft een LHS-score uit het verleden een duiding op het naleefgedrag van een bedrijf. Dit naleefgedrag leidt tot een bepaalde frequentie van toezicht. Deze wijze van prioriteren en toepassing van een bepaalde frequentie van toezicht leidt ertoe dat we in het toezichtveld werken aan een fysieke veilige en gezonde leefomgeving. Hierbij kan bij slecht naleefgedrag sneller bestuurlijk worden opgetreden om overtredingen ongedaan te maken, en goed naleefgedrag wordt beloond door de frequentie van het toezicht te verlagen. In 2023 zal een verdieping plaatsvinden van de risico prioritering en zal de huidige werkwijze worden voortgezet. Hierbij is ook aandacht voor het continu verzamelen van milieurelevante data om op deze wijze het risicogericht prioriteren te kunnen bijsturen.

Vergunningverlening

Het ROK-VV vindt haar wettelijke basis in het Omgevingsbesluit, waarin staat dat elke gemeente en provincie moet beschikken over VTH-beleid voor de uitvoering van de Omgevingswet. Voor de basistaken van de omgevingsdiensten dienen ze gezamenlijk zorg te dragen voor uniform uitvoeringsbeleid. Het bevoegd gezag heeft dit uitvoeringsbeleid geaccordeerd middels het ROK-VV. Het ROK-VV omvat het strategisch beleidskader en een operationeel beleidskader. Hierbij hebben we een omslag gemaakt van (vrijwel) volledig programmatisch beoordelen van een vergunningaanvraag of een melding naar risicogericht beoordelen van een aanvraag of melding. Daarbij wordt wel rekening gehouden met het door een bevoegd gezag vastgesteld beleid ten aanzien van een specifiek milieuaspect.

De ODZOB staat als uitvoerder van de basistaken, waaronder alle omgevingsvergunningen milieu en meldingen milieu, hiervoor aan de lat. Het beleid is geïmplementeerd in de systemen en werkinstructies die worden gebruikt. Het ROK-VV is in 2022 geëvalueerd en de conclusie is dat het dient te worden geactualiseerd, mede in het licht van de komst van de Omgevingswet. Dit zal plaatsvinden in 2023. De invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2023 is uitgesteld naar een later moment. De processen voor vergunningverlening onder de Omgevingswet zijn voltooid. De huidige werkzaamheden voor vergunningverlening dienen vanzelfsprekend plaats te vinden onder de geldende wet- en regelgeving (WABO). In 2023 zullen de teams die zich bezighouden met vergunningverlening zich verder gaan verdiepen in de Omgevingswet.

2.1.3 Klimaat, energie en duurzaamheid

Bij de toezichtprojecten in het werkprogramma van 2022 zijn bij twee branches themacontroles energie uitgevoerd. Ook vanuit de landelijke Vue-regeling hebben we bij alle gemeentes in onze regio thema controles energie uitgevoerd. In totaal zijn in 2022 268 energiecontroles uitgevoerd. Uit analyse blijkt dat het uitvoeren van een controle resulteert in een gemiddelde reductie van ongeveer 25 ton CO₂. Met het aantal controles dat is uitgevoerd in 2022 betekent dit een resultaat van ongeveer 6.700 ton CO₂ reductie. Daarnaast zijn bij één branche de controles uitgebreid met een selectie van vragen over energie.

Binnen de regio is een Green deal voor de zorg gestart. Hierbij heeft de gemeente Eindhoven het voortouw genomen en zijn meerdere gemeenten aangehaakt. De ODZOB is hierbij betrokken geweest en ondersteunt de Green deal in de uitvoering. Daarnaast is bijna €2,5 miljoen euro aangevraagd en toegekend binnen de SPUK-THE rijksregeling voor extra toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. We hebben ontwikkelingen in de wetgeving op energie door vertaald naar de werkzaamheden van de ODZOB.

Bijvoorbeeld vergunningplichtige bedrijven, ETS en glastuinbouw, die voorheen uitgezonderd waren van de energiebesparings- en informatieplicht, gaan hier in 2023 ook onder vallen. Vanuit de SPUK-THE regeling gaan we hier extra toezicht op inzetten.

Voor het Samenwerkings- en uitvoeringsprogramma van de RES (S&UP) zijn twee initiatieven opgestart gericht op energiebesparing bij kantoren via de energielabel C-plicht: een aanpak Green deal kantoren en een aanpak gericht op het informeren over de labelplicht gecombineerd met toezicht en handhaving. De Green deal kantoren is uiteindelijk niet gesloten, omdat er onvoldoende belangstelling voor was. De ODZOB heeft 454 kantooreigenaren geïnformeerd over de labelverplichting. Per 1 januari 2023 voldoet ca.29% van de kantoren in onze regio nog niet aan de label C verplichting en zal toezicht en eventueel handhaving hierop plaats vinden.

De ODZOB heeft gemeenten ondersteund met beleidsopstelling en projectuitvoering op het gebied van energie en duurzaamheid. We hebben in bijeenkomsten bedrijven geïnformeerd over de wettelijke maatregelen gericht op energiebesparing. We hebben voorbereidingen getroffen voor de aanbesteding van een regionaal energiemanagementsysteem.

We hebben informatie over circulaire economie toegevoegd aan de website van de ODZOB. We bereiden een pilot voor om een afvalpreventie-onderzoek in vergunningen op te nemen om zo bij te dragen aan een circulaire economie. Ook nemen we deel aan het Circulaire Economie kennisplatform met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de provincie om circulaire initiatieven te faciliteren. We stemmen op de thema's energie en circulaire economie periodiek af met de andere Brabantse omgevingsdiensten en werken op het thema energie samen met het Brabants Omgeving Datalab.

2.1.4 Toekomstbestendige veehouderij

De veehouderij bevindt zich in de transitie naar duurzaam en toekomstbestendig. De transitie loopt langs twee hoofdsporen: het saneren van veehouderijen die willen stoppen en het verduurzamen van de blijvers waarbij kringlopen beter gesloten worden. Voor beide sporen zijn of komen er landelijke subsidieregelingen. Speerpunt bij het verduurzamen van blijvende bedrijven is de emissiereductie aan de bron met een hoofdrol voor innovatie, zowel van stallen als van mestbewerking. De belangrijke thema's voor de leefomgeving zijn stikstof/ammoniak, methaan, geur en gezondheid van omwonenden. De provincie Noord-Brabant loopt voorop met de staleisen voor ammoniak. De ODZOB biedt inhoudelijke deskundigheid.

Vooraf vanuit het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving is inzet geleverd op de hiervoor genoemde thema's. In het jaarverslag collectief programma 2022 is deze inzet toegelicht. Effecten van de inzet zijn gedeelde en opgebouwde kennis en onderlinge afstemming in de regio (in vijf regionale bestuurlijk-ambtelijke bijeenkomsten) en inbreng en invloed bij de voorbereiding en uitwerking van landelijk en provinciaal beleid. Dat laatste heeft plaats gevonden door middel van de ondersteuning door de ODZOB - in samenwerking met de MRE - van de ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordiging in provinciale en landelijke gremia en door deelname aan landelijke consultatie werkgroepen. Dit heeft vooral betrekking gehad op beleid met betrekking tot beëindigingsregelingen veehouderij, verduurzaming veehouderij, mestbewerking en geurproblematiek.

Verder is in 2022 in enkele pilots de vergunningverlening voor innovatieve stalsystemen en het meten met sensoren verkend en is voor vergunningverleners en betrokken juristen een uniforme werkwijze ontwikkeld voor aanvragen omgevingsvergunningen voor innovatieve stalsystemen, die met het oog op implementatie getoetst wordt op juridische implicaties.

Als vervolg op de Taskforce Transitie Veehouderij zijn opnieuw, samen met de andere Brabantse omgevingsdiensten, de VTH-werkzaamheden in kaart gebracht met het oog op de aangekondigde landelijke beëindigingsregelingen. Daarnaast is voorzien in een actueel beeld van het aantal vergunningsaanvragen om daarmee inzicht te verkrijgen in hoeverre veehouders anticiperen op de gestelde staleisen in de provinciale Interim Omgevingsverordening.

2.1.5 Bodem

In 2022 zijn de reguliere taken vergunningverlening, meldingen, toezicht en handhaving Wet bodem bescherming (Wbb) voor provincie en taken Besluit bodemkwaliteit (Bbk) voor gemeenten uitgevoerd.

Onder het regime van de Omgevingswet worden alle gemeenten bevoegd gezag bodem. Het uit faseren van de Wet bodembescherming (Wbb) heeft tot gevolg dat de bodemwerkzaamheden op een andere wijze ingericht gaan worden. Enerzijds wordt het resterend deel van het Wbb-werk (beschikte locaties en restverontreinigingen) in overgangswetgeving ondergebracht en uitgevoerd door de ODZOB (voor zowel ODZOB- als ODBN-regio). Anderzijds worden alle gemeenten opdrachtgever voor de basistaken bodem.

Voor het uitvoeren van de VTH-werkzaamheden heeft een werkgroep samen met gemeenten het Uitvoeringskader Bodem opgesteld. Dit zal bij invoering van de Omgevingswet worden vastgesteld. Het is van belang dat specifieke bodemkennis voor de regio behouden blijft en dat de toekomstige bodemwerkzaamheden op het juiste schaalniveau ingericht gaan worden. Daartoe is Brabantbreed een regionaal schakelpunt bodem opgezet om de kennis te behouden en uit te wisselen. Voor het opstellen van Omgevingsplannen door gemeenten wordt een handreiking bodem opgesteld waarmee gemeenten invulling kunnen geven aan het plan.

Om klaar te zijn voor de Omgevingswet /worden de ODZOB-medewerkers specifiek voor de bodemtaken opgeleid. We zien dat door de verbreding van het werkveld bodem en de toenemende complexiteit van het vakgebied, met de Omgevingswet in zicht, steeds meer gemeenten gebruik maken van de mogelijkheid die we bieden om een bodemadviseur te detacheren.

Er zijn nog steeds onduidelijkheden vanuit het Rijk, met name betreffende de overgangswetgeving en de hoogte van de financiële compensatie voor bodemtaken.

2.1.6 Gezondheid

De afgelopen 10 jaar heeft jurisprudentie geleerd dat de volksgezondheid meegewogen moet worden bij besluiten over ruimtelijke plannen en bij vergunningverlening. Dit speelt zowel in het stedelijk als landelijk gebied. Onder de Omgevingswet is het de bedoeling dat volksgezondheid een volwaardige plek krijgt in de besluitvorming. De vraag is hoe we daar handen en voeten aan kunnen geven bij ruimtelijke plannen en bij vergunningverlening, toezicht en handhaving.

In het werkveld veehouderij zijn de afgelopen jaren handvatten ontwikkeld en informatiebijeenkomsten georganiseerd. De drie Omgevingsdiensten, GGD en de provincie werken al jaren samen. Sinds de publicaties van de onderzoeken Veehouderij en Gezondheid van Omwonenden en Endotoxinen in 2016 is het provinciaal Ondersteuningsteam aan de slag met een bestuurlijke opdracht (gemeente en provincie) om toetsingskaders of handreikingen te ontwikkelen, zoals het Endotoxinetoetsingskader en de Handreiking veehouderij en gezondheid voor GGD advisering. Beiden hebben betrekking op vergunningverlening en ruimtelijke plannen.

Volksgezondheid wordt doorgaans gerelateerd aan luchtkwaliteit, de fijnstof-concentraties in de buitenlucht. Maar is breder en ook gerelateerd aan bijvoorbeeld geurhinder, ziekteverwekkende stoffen in de buitenlucht (niet alleen vanwege de veehouderij maar ook de industrie, verkeer en luchtvaart), ammoniak en andere stikstofverbindingen in de vorm van secundair-fijnstof.

Middels de kaders van de Omgevingswet, het verbinden aan de BrOS, de Omgevingsatlas, het Regionaal Meetnet en het Schone Lucht akkoord wordt binnen het programma collectieve taken een projectinitiatief ontwikkeld. De GGD is daarbij 1 van de natuurlijke partners om mee samen te werken, mogelijk ook de veiligheidsregio. In de uitwerking van dit projectinitiatief moet bepaald worden hoe de samenwerking vorm gegeven kan worden. Het is de bedoeling dat dit project meerdere jaren doorloopt, ook aansluitend bij doelstellingen vanuit de Meerjarenvisie, die ontwikkeld wordt, zijn er aanknopingspunten.

2.1.7 Ondernijnde criminaliteit

In het kader van deregulering treedt de overheid meer terug ten aanzien van regels en toezicht. Toch zijn er veel misstanden die de overheid moet aanpakken. Er is bijvoorbeeld meer aandacht nodig voor ondernijnde criminaliteit. Grote problemen zijn o.a. drugsafvaldumpingen en criminaliteit in verloederde recreatieparken maar ook in leegstaande gebouwen, zowel op industrieterreinen als in het buitengebied.

Wij zijn er ons terdege van bewust dat ondernijning geen 'core business' van de ODZOB is. Wel is het zo dat wij -en dit is ons expliciet door enkele bestuurders verzocht- een rol kunnen en moeten spelen daar waar het gaat om ondernijnde (milieu)criminaliteit (oog- en oorfunctie).

Door de gebundelde kennis van onder meer gemeenten, Belastingdienst, omgevingsdiensten, Openbaar Ministerie, het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum en de Taskforce Brabant Zeeland is er nu bestuurlijke aandacht voor de ondernijnde criminaliteit. In dit kader zien gemeentelijke boa's nu al veel meer in het buitengebied. Ook de boa's en toezichthouders van de ODZOB nemen steeds meer afwijkingen waar. Hun kennis en ervaring kunnen we veel beter benutten, ook in samenwerking met andere partijen. Belangrijk daarbij is om de bevindingen vast te leggen, zodat we een volgende stap in de aanpak van ondernijning kunnen zetten: analyse van beschikbare metadata.

Door trainingen en het creëren van bewustwording bij de toezichthouders worden signalen gedeeld. Deze worden doorgegeven aan de gemeenten en opgepakt door ons waar het kan. Daarnaast participeren we in de diverse interventieteams binnen onze regio. Deze teams bestaan uit gemeenten, politie, veiligheidsregio, Senzer en overige partners met als doel de aanpak van o.a. ondernijnde criminaliteit.

2.1.8 Zeer Zorgwekkende stoffen/externe veiligheid (EV)

Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

In 2022 is de ODZOB actief bezig geweest om het kennisniveau in de eigen organisatie rondom het thema ZZS te vergroten. Alle toezichthouders en vergunningverleners hebben een cursus gevolgd. Hiermee zijn zij in staat om in het dagelijks werk ZZS te herkennen en vervolgacties uit te zetten. Ook is er intern een ZZS-werkgroep met bijbehorende ondersteuning opgezet.

We vertegenwoordigen de regio in meerdere regionale en landelijke overlegstructuren. Daarbij wordt gekeken hoe we als regio en als dienst invulling kunnen geven aan het landelijk en provinciaal beleid.

Zo zijn we direct betrokken bij landelijke beleidsevaluaties om het huidige landelijke beleid te innoveren richting de Omgevingswet. In 2023 worden deze deelnames voortgezet.

In mei 2022 is de ODZOB gestart met een ZZS-inventarisatieproject bij de meeste relevante branches in onze regio. Hierbij zijn ongeveer 50 bedrijven geïnventariseerd. Uit deze eerste inventarisatieronde blijkt het overgrote gedeelte van de bedrijven ZZS toe te passen. In 2023 zal middels het ROK TH een aspectcontrole ZZS worden uitgevoerd bij 20 a 30 van deze bedrijven, om de daadwerkelijke emissiesituatie in kaart te brengen.

Daarnaast wordt bedrijfsinventarisatie zoals deze in het voorjaar van 2022 is uitgevoerd ook in 2023 uitgevoerd met een grotere groep relevante bedrijven. Hierdoor krijgen we een steeds beter beeld van het gebruik van ZZS in onze regio.

Externe veiligheid

We hebben deelgenomen aan diverse landelijke overlegstructuren en kennissessies omtrent externe veiligheid onder omgevingswet, aandachtsgebieden, Basisnet spoor, het nieuwe buisleidingentracé en het Register externe veiligheid (REV). Daarnaast hebben we ook input geleverd in verschillende PGS-werkgroepen (publicatiereeks gevaarlijke stoffen). Ook heeft afstemming plaatsgevonden met de Veiligheidsregio omtrent advisering omtrent externe veiligheid.

Er zijn diverse werkzaamheden uitgevoerd om onze dienst en onze deelnemers voor te bereiden op de komst van de omgevingswet. Zo is er gewerkt aan een format voor een programma externe veiligheid, dat het externe veiligheidsbeleid bij onze deelnemende gemeenten moet vormen. Ook zijn er regels ontwikkeld voor in de omgevingsplannen. Dit zal in 2023 worden afgerond. Onder de Omgevingswet moeten risicobronnen in het register externe veiligheid worden ingevoerd, daarnaast zijn er diverse nieuwe risicobronnen (zoals bijvoorbeeld propaantanks, PGS 15 opslagen). We hebben een groot gedeelte van de nieuwe risicobronnen inzichtelijk gemaakt en zijn gestart om de bestaande en nieuwe bronnen in te voeren in het REV.

2.1.9 Bouwen

Team bouwen van de ODZOB is werkzaam voor een tiental gemeenten, de provincie Noord-Brabant en de ODBN. De opdrachten lopen uiteen van vergunningverlening/toezicht onder volledig mandaat tot het verzorgen van enkel de bouwtechnische advisering. Voor verschillende gemeenten worden ook omgevingsvergunningen onder mandaat afgehandeld. Het gaat dan vaak om gecombineerde aanvragen milieu en bouwen, waarbij nauw wordt samengewerkt met de collega's van milieu (agrarische en industrieel).

Ondanks de economische crisis en de stikstofproblematiek is het aantal bouwaanvragen afgelopen half jaar nauwelijks afgenomen. Personeelstekort, met name op het gebied van vergunningverlening, heeft geleid tot een hoge werkdruk, waarbij het telkens een uitdaging was vergunningen binnen de wettelijke termijnen te verlenen. Tevens heeft dit ervoor gezorgd dat de ODZOB verschillende, nieuwe gemeentelijke opdrachten niet heeft kunnen aannemen.

2.1.10 Asbest

In 2017 is het Regionale uitvoeringsbeleid asbesttaken (RUB) vastgesteld door het AB. Het beleid is opgesteld naar aanleiding van de constatering van regionale- en bovenregionale problemen op het gebied van de asbestsaneringen. De aard van de problemen vraagt om een regionale, dan wel bovenregionale aanpak.

In 2020 heeft een herijking van de werkafspraken plaatsgevonden met een inzet op een verbeterde werkwijze en werkafspraken voor de asbesttaken, waarmee de samenwerking en verbinding tussen de gemeente en ODZOB is verbeterd. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is informatie- en risicogestuurd asbesttoezicht.

Eind 2022 met uitloop naar begin 2023 is een evaluatie uitgevoerd (in plaats van eind 2021). Uit deze evaluatie van het Regionale uitvoeringsbeleid asbesttaken en de verbeterde werkafspraken in combinatie met de monitoring van de budgetten en de outcome van de inzet van toezicht asbest moet blijken of het beoogd effect beter wordt benaderd. Hiervoor zijn aanbevelingen geformuleerd.

Tevens is er een definitieve bevestiging dat het beoordelen van asbestinventarisatierapporten ook een basistaak is voor een omgevingsdienst.

De inzet van 2023 is (mede) afhankelijk van of de aanbevelingen van de Evaluatie Regionaal uitvoeringsbeleid asbesttaken kunnen worden uitgevoerd, te weten;

- Het uitvoeringsbeleid aanpassen naar nieuwste inzichten met betrekking tot basistakenpakket asbest. Daarbij is er ook behoefte aan een sterk implementatietraject voor een zorgvuldige overdracht van taken. En dat bij de overdracht gemeenten kennis kunnen nemen van de werkwijze van de ODZOB en dat er zichtbaarheid van resultaten is.
- Vanuit efficiëntie het asbestinventarisatierapport ook risicogericht beoordelen conform het uitvoeringsbeleid.
- Het vrije veld toezicht actiever inzetten dan nu het geval is. Ruimte daarvoor kan gecreëerd worden door slimmer met verslaglegging om te gaan en mandaat en samenwerking met gemeenten te optimaliseren.
- Ketentoezicht en -aanpak beter in gaan zetten om meer resultaat te kunnen bereiken, inclusief het verbeteren van de financiële randvoorwaarden voor de inzet bij ketentoezicht en -aanpak.
- Het doorvoeren van de geharmoniseerde aanpak van (aandachts-)bedrijven en illegaliteit opgesteld door ODNL en arbeidsinspectie.
- Onderzoeken hoe regulier toezicht financieel beter geprognostiseerd kan worden en hoe ketentoezicht en vrije veld toezicht beter gefinancierd kan worden. Onderzoeken of ontschotting tussen diverse budgetten daarin een bijdrage kan leveren. Waarbij bijvoorbeeld door risicogericht asbestinventarisatierapporten te beoordelen, meer inzet gepleegd kan worden in vrij toezicht of administratief (keten)toezicht.

2.1.11 Water

In 2022 hebben wij de reguliere VTH-watertaken uitgevoerd. Voor de provincie betreft het vergunningverlening en toezicht voor de grootschalige grondwateronttrekkingen, waaronder de open bodemenergiesystemen, en het afhandelen van meldingen en toezicht voor diverse activiteiten in de grondwaterbeschermingszones. Voor de gemeenten gaat het om het afhandelen van meldingen en toezicht voor de gesloten bodemenergiesystemen.

De bodemenergiesystemen leveren een belangrijke bijdrage aan de energietransitie. Wij brengen dit doel in evenwicht met het beschermen van het grondwater, zowel wat betreft kwaliteit als kwantiteit. Zo heeft intensivering van het toezicht op de open bodemenergiesystemen geleid tot minder overtredingen en een verhoging van het rendement. Dus minder risico voor het grondwater, minder gebruik van het grondwater en meer duurzame energie.

Om meer zicht te krijgen op de ligging en het functioneren van de bodemenergiesystemen is de ‘Trendanalyse bodemenergiesystemen 2016-2021’ uitgevoerd. Dit is een hulpmiddel om ook in de toekomst beter te kunnen inspelen op ontwikkelingen.

2.1.12 Stikstof

Het stikstofdossier kende ook in 2022 vele uitdagingen met nieuwe voornemens en regelgeving vanuit Rijk en provincie. Er zijn zeer veel onduidelijkheden en rechtbanken in Nederland doen uitspraken in veel zaken die rechtstreeks de Wnb-vergunningverlening raakt. Indirect is er in veel gevallen ook impact op de Wabo-vergunningverlening en toezicht en handhavingstaken. De nieuwe jurisprudentie zorgt voor veel onzekerheid in de uitvoeringspraktijk. Met de Adviesgroep stikstof (onderdeel van het collectief programma) bij de ODZOB clusteren we de stroom aan nieuwe informatie om de uitvoering waar mogelijk te ondersteunen.

Een greep uit de onderwerpen waar op dit moment onzekerheid over bestaat: Stikstofregister, intern salderen, extern salderen, latente ruimte, afkappingen in rekenprogramma AERIUS, emissiefactoren en de 15% regeling voor stoppers. We zagen een toename in het aantal verzoeken tot handhaving (onder andere voor meer dan 50 PAS-melders) en verzoeken tot intrekking door vooral natuur- en/of milieuorganisaties.

Naar aanleiding van het vervallen van de bouwvrijstelling najaar 2022, heeft de Adviesgroep voor de regio een afwegingskader opgesteld op welke wijze om te gaan met nieuw ontstane werkelijkheid en afhandeling van aanvragen bouwvergunning en RO-aspecten. Op 25 november is door de minister van Natuur en stikstof een nadere duiding gegeven hoe stikstofemissies zullen worden gereduceerd met beëindigingsregelingen en verdere beleidsvoornemens voor 2023, dit met grote uitdagingen en een voorziene transitie van het landelijk gebied. Met bestuurders in de regio zijn gevolgen besproken op themabijeenkomst van het Werkprogramma Agrofood en Leefomgeving. Daarnaast is vergunningverlening voor nu enkel mogelijk met passende beoordeling, dit met stokkende vergunningverlening en uitvoering van VTH-taken als direct gevolg omdat daarvoor landelijk geen toetsingskader beschikbaar is. Samen met de andere Brabantse Omgevingsdiensten is door ODZOB een proces opgestart om te komen tot een nader uitvoeringskader voor de agrarische Wabo-vergunningverlening. Dit zal in 2023 verder vervolg krijgen.

2.1.13 Ketentoezicht

Vanaf 2022 heeft de ODZOB de ambitie om de basistaak ‘ketentoezicht’ als instrument en werkwijze structureel te gaan inbedden in de VTH-bedrijfsvoering. Tot nu toe is hier vooral op ad hoc basis binnen enkele teams (bodem, asbest) aandacht aan besteed. In de praktijk blijkt dat de aanpak van ketens complex is; het vraagt om specifieke kennis en vaardigheden van onze medewerkers. Tegelijkertijd moeten meerdere organisatorische randvoorwaarden worden ingevuld om de komende jaren, stap-voor-stap, te kunnen groeien naar een professionele en informatie gestuurde ketenaanpak, die ook aantoonbare resultaten oplevert. Wat dat betreft nemen we een voorbeeld aan de OMWB, die al enkele jaren ervaring heeft met het opstellen en uitvoeren van een integraal werkprogramma voor de aanpak van risicovolle ketens. In 2022 hebben de OMWB, ODBN en ODZOB gezamenlijk de stappen gezet om vanaf 2023 een Brabantbreed werkprogramma ketenaanpak te kunnen uitvoeren. Dit heeft voor 2022 alvast geresulteerd in een 3-tal gezamenlijke pilotprojecten binnen de afvalverwijderingsketen: kunstgras, E-waste en de recycling van metaalshredder. Het kunstgrasproject is afgerond, de overige projecten worden momenteel geëvalueerd op hun uitkomsten. Op basis daarvan zal worden bepaald of er een concreet vervolgonderzoek zal worden ingesteld op specifieke actoren binnen deze verwijderingsketens.

Met de input van data en 'expert judgement' van onze toezichthouders is er voor 2023 een gezamenlijk, integraal werkprogramma op de thema's asbest, grond- en bouwstoffen en afval opgesteld. Dit programma wordt in 2023 door ODBN, OMWB en ODZOB uitgevoerd.

Eind september hebben de 3 Brabantse omgevingsdiensten, in het kader van 'OD on Tour', een informatieve bijeenkomst voor hun deelnemers en belangstellenden georganiseerd op het terrein van Attero in Tilburg. Hier is verteld wat onder de ketenaanpak wordt verstaan, wat ermee bereikt kan worden en wat er voor nodig is. Ook zijn hier de eerste ervaringen gedeeld die zijn opgedaan binnen de pilots van 2022.

2.2 Programmaverantwoording

2.2.1 Inleiding

De programmabegroting 2022 is ingedeeld in de programma's Dienstverlening en Collectieve taken. Vanzelfsprekend wordt deze indeling ook gebruikt in deze programmaverantwoording.

In onderstaand overzicht wordt voor genoemde onderdelen de realisatie versus de begrote bedragen weergegeven. De begroting na wijziging betreft een zestal begrotingswijzigingen waar het algemeen bestuur mee heeft ingestemd. Deze wijzigingen hadden achtereenvolgens betrekking op:

1. Omgevingsveiligheid als subprogramma binnen de Collectieve taken.
2. Programma Omgevingswet als onderdeel van de Collectieve taken.
3. Opvolging RKO als onderdeel van de Collectieve taken.
4. Doorschuiven van middelen voor het programma Omgevingswet van 2021 naar 2022.
5. Doorschuiven van middelen voor de implementatie van het nieuwe VTH-systeem van 2021 naar 2022.
6. De gepresenteerde tekorten in de Bestuursrapportage 2022.

Bij het bepalen van het resultaat spelen de mutaties in de reserves een bijzondere rol. Vandaar dat in de toelichting een onderscheid wordt gemaakt tussen de totalen in- en exclusief de mutaties in de reserves.

In 2022 bleek dat de werkelijke inzet van middelen voor het programma Omgevingswet, de implementatie van het nieuwe VTH-systeem, de opvolging van het RKO en de gepresenteerde tekorten in de Bestuursrapportage minder groot waren dan was verwacht. Dit leidde ook een lagere onttrekking uit de algemene reserve nodig ter bekostiging van de in 2022 gerealiseerde werkzaamheden. De werkelijke onttrekking uit de algemene reserve bedroeg ruim € 2,2 miljoen. Dit is lager dan de raming van ruim € 2,6 miljoen.

Het resultaat exclusief de mutaties in de reserves komt uit op een tekort van € 2.253.508. Inclusief deze mutaties komt het resultaat uit op € 0.

Programmaverantwoording

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 primair			Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	21.300.803	14.874.759	6.426.044	21.022.795	15.334.926	5.687.869	21.125.422	15.509.500	5.615.922
Programma Collectieve taken	1.328.021	1.061.540	266.481	1.864.380	2.251.648	-387.268	1.883.755	2.013.749	-129.994
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	60.000	0	60.000	60.470	0	60.470
Kosten van de overhead	0	6.732.525	-6.732.525	0	8.003.125	-8.003.125	0	7.799.874	-7.799.874
Bedrag van de heffing voor de VPB	0	10.000	-10.000	0	0	0	0	32	-32
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	22.678.824	22.678.824	0	22.947.175	25.589.699	-2.642.524	23.069.647	25.323.155	-2.253.508
Toevoeging en onttrekking reserves									
Onttrekking algemene reserve: VTH-applicatie	0	0	0	0	-466.913	466.913	0	-366.023	366.023
Onttrekking algemene reserve: Omgevingswet	0	0	0	0	-144.640	144.640	0	-19.762	19.762
Onttrekking algemene reserve: Rekenkameronderzoek	0	0	0	0	-50.000	50.000	0	-31.648	31.648
Onttrekking algemene reserve: BERAP	0	0	0	0	-1.980.971	1.980.971	0	-1.836.075	1.836.075
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	-2.642.524	2.642.524	0	-2.253.508	2.253.508
Gerealiseerde resultaat	22.678.824	22.678.824	0	22.947.175	22.947.175	0	23.069.647	23.069.647	0

2.2.2 Programma Dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

De ODZOB heeft door uitvoering van de opgedragen werkprogramma's en aanvullende opdrachten van onze deelnemers bijgedragen aan een veilige en gezonde leefomgeving in Zuidoost-Brabant.

Wat hebben we gedaan?

De ODZOB heeft werkzaamheden verricht op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving en advisering op het gebied van omgevingsrecht. De werkzaamheden omvatten een breed scala aan expertises, zoals milieu, bodem, ontgrondingen, water, archeologie, welstand, geluid, lucht, geur en externe veiligheid, duurzaamheid, asbest, bouwen, ruimtelijke ontwikkeling en ecologie.

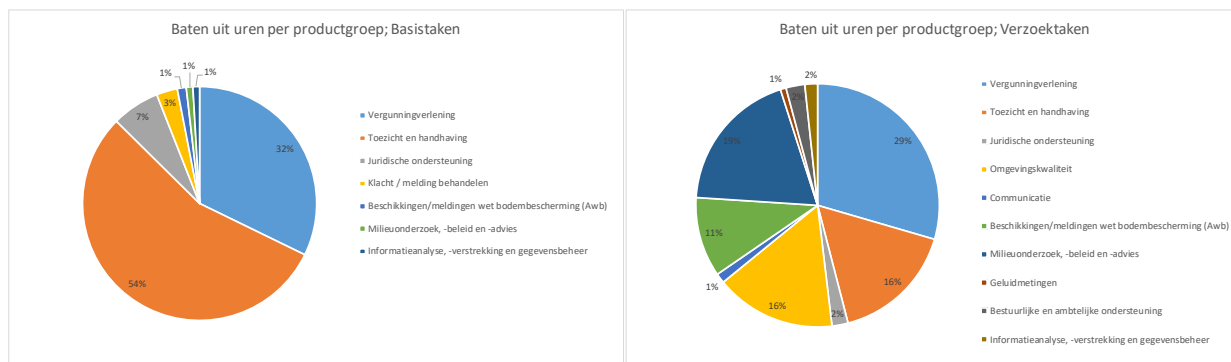
Onderstaand zijn ter informatie twee tabellen opgenomen met de gerealiseerde baten uit uren van de activiteiten over de diverse productgroepen en uitgesplitst naar basis- en verzoektaken. Daaronder is in taartdiagrammen de samenstelling van de baten uren uit basistaken en verzoektaken weergegeven.

De inhoudelijke en financiële verantwoording over de gerealiseerde basis- en verzoektaken heeft per individuele opdrachtgever plaatsgevonden. De baten per opdrachtgever zijn weergegeven in bijlage 4.1.

Baten uren per productgroep;

* bedragen x 1 €

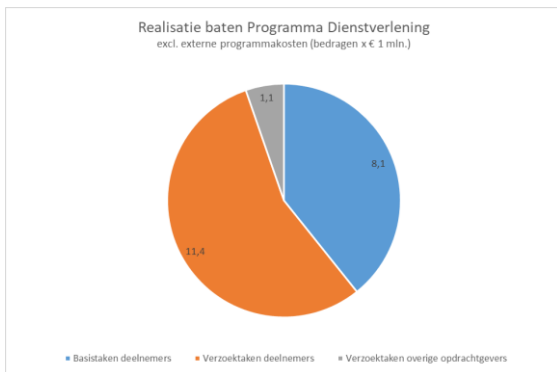
Product groep	Omschrijving	Basistaken	%	Verzoektaken	%
1	Vergunningverlening	2.565.035	32%	3.680.647	29%
2	Toezicht en handhaving	4.392.767	54%	2.053.554	16%
3	Juridische ondersteuning	526.869	7%	266.365	2%
4	Klacht / melding behandelen	230.421	3%	11.532	0%
6	Omgevingskwaliteit	3.163	0%	1.996.350	16%
7	Communicatie	0	0%	160.630	1%
9	Beschikkingen/meldingen wet bodembescherming (Awb)	98.577	1%	1.324.587	11%
10	Milieuonderzoek, -beleid en -advies	72.325	1%	2.373.653	19%
11	Geluidmetingen	19.601	0%	94.199	1%
12	Bestuurlijke en ambtelijke ondersteuning	86.433	1%	311.868	2%
13	Informatieanalyse, -verstrekking en gegevensbeheer	73.058	1%	209.895	2%
Totaal baten uit uren		8.068.248	100%	12.483.279	100%
Doorbelaste externe projectkosten		35.591		538.303	
Totaal baten		8.103.839		13.021.582	

¹⁾ Omwille van de relevantie zijn bij de grafieken alleen de productgroepen opgenomen waarbij baten uit uren 1% of meer van het totaal baten uren bedraagt.

Uit bovenstaande grafieken blijkt dat het zwaartepunt van de basistaken ligt bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Bij de verzoektaken betreft dat, naast vergunningverlening en toezicht & handhaving, de productgroepen milieuonderzoek, omgevingskwaliteit en wet bodembescherming.

De volgende grafiek toont hoe de uitgevoerde werkzaamheden voor de deelnemers (verdeeld tussen basistaken en verzoektaken) zich verhouden tot de werkzaamheden voor niet-deelnemers.

Wat heeft het gekost?

Het programma Dienstverlening bestaat uit basis- en verzoektaken. De baten hebben betrekking op de in rekening gebrachte bedragen voor uitgevoerde werkzaamheden. De lasten bestaan uit uren van ODZOB-medewerkers en daarnaast uit externe, door te belasten, programmakosten.

Programma Dienstverlening

* bedragen x 1€

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten			
Basistaken	7.002.284	8.103.839	1.101.555
Verzoektaken	14.020.511	13.021.582	-998.929
Totaal baten	21.022.795	21.125.422	102.627
Lasten			
Basistaken	5.049.842	5.909.489	859.647
Verzoektaken	10.285.084	9.600.011	-685.073
Totaal lasten	15.334.926	15.509.500	174.574
Totaal saldo van baten en lasten	5.687.869	5.615.922	-71.947
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	903.203	913.426	10.223
Gerealiseerde resultaat	6.591.072	6.529.348	-61.724

De baten zijn op programmaniveau € 103.000 hoger zijn dan begroot. De gerealiseerde baten bij de basistaken zijn € 1,1 mln. hoger dan was geraamd. Bij de verzoektaken is sprake van een tegengestelde beweging, daar blijven de baten bijna € 1,0 miljoen achter op de raming. Dit beeld wordt mede veroorzaakt door de werkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van het ROK T&H. Daarbij is het in de dagelijkse praktijk steeds lastiger om een zorgvuldige afweging te maken (qua registratie) tussen basis- en verzoektaken. Vanuit praktische overwegingen wordt veelal voor het registreren onder de basistaken gekozen. De benadering op programmaniveau is derhalve meer passend.

In de begroting zijn geen externe programmakosten opgenomen aangezien deze budgetneutraal zijn. In de realisatie komen deze vanzelfsprekend wel tot uitdrukking. De realisatie kwam uit op € 573.894.

De gepresenteerde lasten bestaan uit de doorbelasting van kosten, exclusief de overhead, naar dit programma. De werkelijke lasten lagen € 175.000 boven het begrotingsniveau. Het werkelijke saldo van baten en lasten op dit programma ligt € 72.000 onder het geraamde saldo.

De gerealiseerde onttrekking aan de algemene reserve die gerelateerd is aan dit programma is €10.000 hoger dan de geraamde onttrekking. Het totaal van de onttrekkingen uit de algemene reserve bleef overigens binnen de vastgestelde raming. De aanleiding voor de onttrekking uit de algemene reserve in dit programma komt voort uit de 6^e begrotingswijziging 2022 (prognose tekort Bestuursrapportage 2022).

2.2.3 Programma Collectieve taken

In 2022 zijn de volgende taken en werkzaamheden ondergebracht onder de collectieve taken:

- Collectief Programma
- Samen Sterk in Brabant
- Omgevingsveiligheid
- Programma Omgevingswet

Collectief Programma

In het collectief programma staan structurele collectieve taken en eenmalige incidentele (ontwikkelings-) projecten als instrumenten ter beschikking om de uitvoering van de VTH-taken te versterken en toegevoegde waarde te leveren. Belangrijker is echter de thematisch inhoudelijke samenhang waarop we de middelen inzetten en waarlangs we de beoogde ontwikkelingen gaan vormgeven.

Voor 2022 werd ingezet op een 4-tal thematische lijnen te weten:

1. Samenwerken en organisatie: behoud en verbetering van het regionale netwerk is essentieel voor verbetering van de leefomgeving. Goed samenspel zorgt voor kwaliteit van de opgedragen werkzaamheden.
2. Wet- en regelgeving: we werken aan de implementatie van relevante (nieuwe) wet- en regelgeving van belang voor de leefomgeving
3. Uitvoeringsbeleid: we maken gezamenlijke afspraken over de inhoudelijke uitvoering van de VTH-taken en ten aanzien van de vereiste kwaliteit.
4. Maatschappelijke opgaven: we spelen in op nieuwe ontwikkelingen die de leefomgeving raken.

Een korte dwarsdoorsnede van belangrijke resultaten (output en outcome) van eenmalige projecten en structurele taken en werkzaamheden:

- BPO: in maart uitvoering gegeven aan succesvol webinar voor problematiek geur bij innovatieve stalsystemen. Daarnaast is een notitie Agrarisch platform voor samenwerking met andere omgevingsdiensten en provincie Noord-Brabant opgeleverd. Voor 2023 is een implementatietraject voorzien, nadat het governance traject gereed zal zijn.
- Onder het BPO valt ook het Ondersteuningsteam veehouderij en gezondheid dat in 2022 vooral aan problematiek van geur en vernieuwing van het toetsingskader Endotoxine heeft gewerkt. In november en december zijn voor het toetsingskader bij 3 deelnemers succesvolle 'endotoxine' -botsproeven uitgevoerd met ambtenaren en bestuurders van de 3 gemeenten. Voortbouwend op de botsproeven wordt nadere uitwerking van het toetsingskader voor medio 2023 voorzien.
- Goede opkomst en deelname bij de bestuurlijke bijeenkomsten (werkprogramma Agrofood), hier is onder meer de regio meegenomen in de provinciale uitvoeringsagenda mest en problematiek van de combiluchtwassers. De impact van de stikstofproblematiek op het landelijk gebied is besproken. Bij de themabijeenkomsten was ook structureel aandacht voor Regionaal Meetnet.
- In het collectief programma zijn ook de ODZOB-bijdrage voor het Regionaal Meetnet belegd. De ODZOB is partner in het consortium, samen met de provincie, gemeente Eindhoven, burgerinitiatief AiREAS, TNO, Universiteit van Utrecht, GGD en RIVM. In het voorjaar van 2022 is gestart met het verdiepende veehouderij onderzoek. In oktober is het symposium 'Metten en dan? Samen doen! Georganiseerd. Er wordt invulling gegeven aan projecten in het kader van burgerparticipatie met behulp van een specifieke uitkering in het kader van het Schone Luchtakkoord. Het regionale meetnet is operationeel en in het najaar is de eerste technisch inhoudelijke rapportage met trends en duidingen n.a.v. de verkregen meetdata (over het jaar 2021) in concept gereed gekomen.

- Tot de reguliere taken behoren de ondersteuning en coördinatie van klachten en meldingen. In najaar 2022 is een start gemaakt met het aanbestedingstraject voor een nieuw klachtenregistratiesysteem voor de 3 deelnemende Brabantse omgevingsdiensten en RUD Zeeland. In 2023 wordt dit traject voortgezet met inzet om het 3^e kwartaal 2023 een nieuw systeem beschikbaar te hebben.
- ODZOB ontwikkelt een Meerjarenvisie. Nadat de bestuursopdracht door het DB werd vastgesteld, is een werkgroep en regio-klankbordgroep geformeerd. Met verzamelde informatie zijn 3 scenario's opgebouwd. Deze zijn in een goede constructieve ambtelijke bijeenkomst doorlopen. Er is een nieuwsbrief verschenen om intern en extern te communiceren over het proces. Ook de bestuurders zijn in een specifieke bijeenkomst meegenomen. Het Algemeen Bestuur heeft van hieruit het ambitieniveau bepaald. Besluitvorming hierover vindt plaats in het eerste kwartaal van 2023. De regionale klankbordgroep is steeds geconsulteerd en geïnformeerd over de voortgang van het project en proces van uitvoering.
- Voor Zeer Zorgwekkende Stoffen is gestart met het opleiden van toezichthouders. Daarnaast wordt contact onderhouden met het landelijke netwerk van deskundigen.
- Resultaten over 2022 in het ketentoezichtproject zijn onder andere:
 - Coördinatie en uitvoering van meerdere ketenprojecten (samen met ODBN en OMWB) binnen de thema's afvalverwerking, asbestverwijdering en grondverzet.
 - Voorlichtingsmiddag ketenaanpak (samen met ODBN en OMWB). Hierbij waren ook ketenpartners (m.n. politie en FP) aanwezig.
 - Opzet Brabantbreed 'Werkprogramma ketenaanpak 2023' (samen met ODBN en OMWB).
- In het kader van duurzaamheid en de regierol energie voor VTH zijn in 2022 de branches autoherstelbedrijven en drukkerijen bezocht voor toezicht op energiebesparing. Uit de evaluatie blijkt dat het uitvoeren van energietoezicht bijdraagt aan een betere naleving van de energiebesparingsmaatregelen. Ook stimuleert het de bedrijven om verder te gaan met energie besparen.
- Ten aanzien van actuele beleidsontwikkelingen is in 2022 vooral aandacht besteed aan het rapport van de Commissie Van Aartsen en het daaruit volgende Interbestuurlijke Programma. Najaar 2022 heeft ODZOB daartoe ingeschreven op de Rijkssubsidieregeling SPUK IBP versterking VTH stelsel. Begin december is een beschikking toegekend. De uitvoering van projecten en deelname aan landelijke werkgroepen wordt in 2023 opgepakt.

Samen Sterk in Brabant (SSiB)

Om de samenwerking tussen opsporingsambtenaren in het buitengebied in Brabant goed vorm te geven, werken de bevoegde gezagen en omgevingsdiensten samen in het project SSiB. De uitvoering van SSiB is centraal voor Brabant georganiseerd, aan de uitvoering als zodanig levert de ODZOB geen directe bijdrage. Het SSiB is vanaf 2022 ondergebracht in een afzonderlijk subprogramma met een eigen bekostigingsstructuur, als onderdeel van het programma collectieve taken.

Omgevingsveiligheid

Gezien het collectieve karakter zijn de taken voor omgevingsveiligheid voor de regio opgenomen als subprogramma binnen de collectieve taken. De werkzaamheden betreffen de deelname aan landelijke bijeenkomsten omgevingsveiligheid en actualisatie van de Richtlijnen Gevaarlijke stoffen voor bedrijven (PGS). Verdere activiteiten betreffen het actueel houden van het (landelijk/regionaal) register externe veiligheid voor regio Zuidoost-Brabant.

Wat heeft het gekost?

Programma Collectieve taken

* bedragen x 1€

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten			
Samen Sterk in Brabant (SSiB)	322.200	326.763	4.563
Omgevingsveiligheid	130.064	112.576	-17.488
Voorbereiding Omgevingswet	406.295	483.295	77.000
Overige collectieve taken	1.005.821	961.121	-44.700
Totaal baten¹⁾	1.864.380	1.883.755	19.375
Lasten			
Lasten	2.251.648	2.013.749	-237.899
Totaal lasten	2.251.648	2.013.749	-237.899
Totaal saldo van baten en lasten	-387.269	-129.994	257.274
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Ontrekkingen aan reserves	718.609	474.409	-244.200
Gerealiseerde resultaat	331.340	344.415	13.075

¹⁾ Conform jaarrekening 2021 is het resterende budget 2021 € 35.748,- doorgeschoven naar 2022, waarmee het totaalbudget 2022 uitkomt op € 1.900.128,-. De realisatie 2022 afgezet tegen het totaalbudget resulteert in een restant budget van € 16.373,-. Deze middelen worden als vooruitontvangen inkomsten overgeheveld naar het programma collectieve taken 2023.

De gerealiseerde baten zijn € 19.000 hoger dan de geraamde baten. Oorzaak hiervan is, zoals toegelicht in de voernoot onder de tabel, het iets hoger aantal uren dat in 2022 is gerealiseerd. Het restant budget (de nog niet ingezette uren) is als vooruit ontvangen bedrag op de balans gepresenteerd. In 2023 worden deze uren alsnog ingezet voor dit programma.

De werkelijke lasten hebben enerzijds betrekking op uren die ODZOB-medewerkers hebben besteed aan dit programma en anderzijds op externe kosten, zoals de bijdragen aan SSiB of het regionale meetnet.

De gerealiseerde lasten blijven € 238.000 achter bij de raming. Vandaar dat ook de werkelijke onttrekking uit de algemene reserve (met een nagenoeg vergelijkbaar bedrag van € 244.000) achter blijft bij de raming. Deze onttrekkingen waren ter dekking van de kosten wegens de opvolging van het RKO, het programma Omgevingswet en het geprognostiseerde tekort uit de Bestuursrapportage 2022.

2.2.4 Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen hebben in 2022 (voor de laatste maal) betrekking op de doorbelasting van garantiesalarissen aan *latende partijen*.

Algemene dekkingsmiddelen

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	60.000	60.470	470
Lasten	0	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	60.000	60.470	470

2.2.5 Kosten van de overhead

De overheadkosten betreffen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Het Bbv schrijft voor dat overheadkosten afzonderlijk begroot en verantwoord moeten worden. Het Bbv hanteert als definitie van de overhead: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

Concreet betekent dit:

- leidinggevend primair proces (hiërarchisch);
- financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- P&O/HRM;
- inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement);
- interne en externe communicatie (behalve klantcommunicatie);
- juridische zaken (bedrijfsvoering, of bedrijfsvoeringstaak op afdeling);
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (ICT) (voor zover niet direct toe te rekenen);
- facilitaire zaken, huisvesting en DIV;
- managementondersteuning primair proces.

Het programma overhead kent geen baten aangezien de overheadkosten niet rechtstreeks bij de deelnemers in rekening gebracht worden. Deze kosten maken onderdeel uit van de integrale tarieven die bij de deelnemers in rekening worden gebracht.

Wat heeft het gekost?

Kosten van de overhead

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	8.003.125	7.799.874	-203.250
Saldo kosten van de overhead	-8.003.125	-7.799.874	203.250
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Ontrekking aan reserves	1.020.712	865.673	-155.039
Gerealiseerde resultaat	-6.982.412	-6.934.201	48.211

De werkelijke overheadkosten (exclusief de mutaties in de reserves) zijn € 203.000 lager dan de raming. Een vergelijkbaar beeld is te zien bij de onttrekking uit de algemene reserve, deze is ook € 155.000 lager dan was begroot. De op de overhead verantwoorde onttrekking uit de algemene reserve betreft de een deel van de opvolging van het RKO, de implementatiekosten van het VTH-systeem (PowerBrowser) en een deel van het geprognoseerde tekort uit de Bestuursrapportage 2022.

Kosten van de overhead naar kostensoort

* bedragen x 1€

POST	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking t.o.v. begroting
Personeel	5.584.411	5.418.293	-166.117
Uitbesteding	190.000	189.057	-943
Kapitaallasten	270.000	237.145	-32.855
Organisatiekosten	1.958.714	1.955.379	-3.335
Totaal kosten van de overhead	8.003.125	7.799.874	-203.250

Grootste afwijkingen personele kosten (te verklaren: € 166.117):

- Hogere loonkosten € 99.047
- Lagere opleidingskosten -/- € 81.255
- Lagere kosten externe inhuur -/- € 142.481
- Lagere overige personele kosten -/- € 42.368

Kapitaallasten (te verklaren: € 32.855):

- Lagere kapitaallasten door achterblijvende investeringen -/- € 7.323
- Hogere ontvangen rente SBK (negatieve last) -/- € 25.532

2.2.6 Heffing vennootschapsbelasting

Net als andere publieke organisaties valt de ODZOB onder de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. Een klein deel van de onze activiteiten valt onder de Vpb-heffing. Het gepresenteerde bedrag is het saldo van de aangiftes over de afgelopen jaren. Voor 2022 wordt uitgegaan van een nihilaanslag.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting (VPB)

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	0	32	32
Saldo heffing voor de VPB	0	-32	-32

2.2.7 Onvoorzien

In 2022 beschikte de ODZOB niet over een post onvoorzien.

Bedrag voor onvoorzien

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	0	0	0
Saldo onvoorzien	0	0	0

2.3 Paragrafen

Het Bbv schrijft voor dat de jaarstukken een zevental verplichte paragrafen bevatten. Lokale heffingen, onderhoud kapitaalgoederen en grondbeleid zijn niet van toepassing voor de ODZOB. Vandaar dat daar niet nader op ingegaan wordt.

2.3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de *financiële verordening* is bepaald dat het algemeen bestuur het beleid over risico's vastlegt in een *nota weerstandsvermogen en risicomangement*. De meest recente nota, met daarin kaders voor onder andere het risicomangement, weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit, algemene reserve en de verhoudingen binnen de gemeenschappelijke regeling is in 2022 door het algemeen bestuur vastgesteld.

Zoals is toegelicht in de *nota weerstandsvermogen en risicomangement*, is het om praktische redenen gewenst dat de ODZOB kan beschikken over een financiële buffer. Dit om adequaat en effectief te kunnen reageren op onvoorziene situaties met een onbekende impact. Hierdoor kan de ODZOB risico's opvangen zonder dat dit direct leidt tot een extra financiële bijdrage van de deelnemers.

De *weerstandscapaciteit* bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de ODZOB kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken. Conform de uitgangspunten van de *nota weerstandsvermogen en risicomangement*, rekent de ODZOB alleen de algemene reserve tot de weerstandscapaciteit.

Het *weerstandsvermogen* is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de risico's (benodigde weerstandscapaciteit) die de ODZOB loopt. Om het weerstandsvermogen te kunnen duiden is inzicht nodig in de aard en omvang van risico's en in de beschikbare weerstandscapaciteit.

Het weerstandsvermogen komt tot uitdrukking in de verhouding (ratio) tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Indien deze ratio kleiner is dan 1, betekent dit dat de potentiële impact van de geïnventariseerde risico's groter is dan de beschikbare weerstandscapaciteit. Het deel dat de ODZOB niet zelfstandig kan afdekken dient, conform de bepalingen in de *nota weerstandsvermogen en risicomangement*, door de deelnemers in hun eigen weerstandsvermogen te worden afgedekt. De ODZOB heeft als streefwaarde voor het weerstandsvermogen $\geq 1,0$ vastgesteld. De werkelijke waarde per eind 2022 komt uit op 0,41.

In 4GR-verband is afgesproken dat de streefwaarde van de algemene reserve wordt gebaseerd op het totaal van de baten in de begroting, zodat deze streefwaarde eenvoudig herkenbaar is. Voor de ODZOB betekent dit dat de streefwaarde van de algemene reserve ligt tussen de €1,2 mln. en €1,5 mln.

De algemene reserve ontwikkelt zich naar verwachting als volgt:

Boekjaar 2022

• Algemene reserve per begin 2022	€ 1,90 mln.
• Resultaatsbestemming 2021	€ 0,88 mln.
• Onttrekkingen in 2022	-/- € 2,25 mln.
• Algemene reserve per eind 2022	€ 0,53 mln.

Boekjaar 2023

- Algemene reserve per begin 2022 € 0,53 mln.
- Resultaat 2022 € 0,00 mln.
- Versterking algemene reserve 2023* € 0,67 mln.
- Algemene reserve per eind 2022 € 1,20 mln.

* In de herziene begroting 2023 wordt een concreet voorstel aan het algemeen bestuur voorgelegd ter versterking van de algemene reserve tot het minimumniveau van € 1,2 miljoen.

Risicomanagement betreft het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de continuïteit (van de bedrijfsvoering) van de organisatie kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen. Anders dan in het verleden het geval was, kiezen de bedrijfsvoeringsmanagers ervoor de risico-inventarisatie voortaan tweemaal per jaar te actualiseren. Per potentieel risico is daarbij bepaald of de kans en/of impact veranderd is ten opzichte van de vorige inventarisatie. De meest recente inventarisatie is opgenomen in bijlage 4.4.

De risico's met de hoogste potentiële impact kennen een verwachtingswaarde van ruim € 1,3 mln. en de risico's met een minder grote impact hebben een totale verwachtingswaarde van ruim € 0,5 mln.

De omvang van de algemene reserve is, na de versterking door de deelnemers, zowel in overeenstemming met de regionale richtlijn als met de geactualiseerde en gekwantificeerde risico's.

Eén van de mogelijkheden om risico's af te dekken is het afsluiten van verzekeringen. De ODZOB heeft diverse verzekeringen afgesloten om eventuele risico's af te dekken. Dit betreft onder andere:

- Aansprakelijkheid en rechtsbijstand;
- Goed werkgeverschap;
- Inboedel, computers en elektronica;
- Reconstructie administratie;
- Zakenreizen en voertuigen.

Om een indruk te krijgen van de financiële positie van de ODZOB worden enkele kentallen gepresenteerd:

Kengetallen

	Begroting 2021	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Netto schuldquote	-10,8%	-2,4%	-2,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte	-10,8%	-2,4%	-2,5%
Solvabiliteitsratio	27,5%	27,7%	13,2%
Structurele exploitatieruimte	4,3%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote (streefwaarde: < 100%)

De netto schuldquote toont de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een negatieve waarde duidt er op dat er per saldo geen sprake is van een schuld.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (streefwaarde: < 100%)

Dit kengetal is gelijk aan de ongecorrigeerde versie omdat de ODZOB geen leningen verstrekt.

Solvabiliteitsratio (streefwaarde: ≥ 20%)

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Het betreft het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit alle reserves en het exploitatieresultaat.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele mutaties op de reserves te delen door de totale baten.

Grondexploitatie en belastingcapaciteit

Deze kengetallen zijn niet van toepassing op de ODZOB.

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De kengetallen van de ODZOB sluiten aan bij wat verwacht kan worden bij een gemeenschappelijke regeling. Het huidige beleid waarbij de algemene reserve gemaximeerd wordt op basis van de geraamde baten betekent dat er niet expliciet gestuurd wordt op de solvabiliteit van de ODZOB. Indien het risicoprofiel van de ODZOB een grotere betekenis krijgt in de streefwaarde van de algemene reserve zal dit leiden tot een verbetering van de solvabiliteit.

De structurele exploitatieruimte heeft voor de ODZOB slechts een beperkte betekenis. Deelnemers mogen verzoektaken slechts onder voorwaarden en in beperkte mate kunnen verminderen. Daarnaast wordt in de begroting uitgegaan van een kostendekkend gemiddeld uurtarief, waardoor baten en lasten in principe structureel in evenwicht zijn.

2.3.2 Financiering

In deze paragraaf worden de ontwikkelingen en uitgangspunten gepresenteerd met betrekking tot kasgeldlimiet, rente, geldleningen en beleid ten aanzien van treasury. Gezien de geringe invloed van de renteontwikkeling op de financiële positie van de ODZOB heeft de ODZOB geen lange termijn rentevisie opgesteld.

Leningen en kredietfaciliteiten

De ODZOB financiert haar activiteiten voornamelijk door de werkzaamheden op voorschotbasis te factureren. Enkel voor de verzoektaken buiten de werkprogramma's moet zelf financiering geregeld worden. De ODZOB had in 2022 toegang tot een rekening courant krediet bij BNG van € 1,8 mln. Tijdelijk overtollige middelen worden wegens het verplichte schatkistbankieren bij het Rijk gestald.

Rentetoerekening

In onderstaand overzicht wordt in beeld gebracht welke lasten en renteresultaat er verwacht wordt en wordt inzicht gegeven op welke wijze rente wordt toegerekend aan investeringen en projecten.

Renteschema

* bedragen x 1€

a	De externe rentelast over de korte en lange financiering		1.895
b	De externe baten (idem)		-26.665
	Saldo rentelasten en rentebaten		-24.770
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
			0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-24.770
d1	Rente over eigen vermogen		0
d2	Rente over vreemd vermogen		0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-24.770
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		24.770
f	Renteresultaat op taakveld Treasury		0

De aan taakvelden toe te rekenen rente wordt geheel aan het taakveld overhead toegerekend. Dit als gevolg van het feit dat vrijwel alle activa van de ODZOB gerelateerd zijn aan het taakveld overhead.

Renterisiconorm

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld heeft de wetgever de renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm schrijft voor welk deel van de lange termijn leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. De ODZOB heeft sinds de laatste aflossing in 2017 geen vaste schuld meer. Daarmee voldoet de ODZOB automatisch aan de norm zoals ook uit onderstaande tabel blijkt.

Renterisiconorm

* bedragen x 1 €

Variabelen	2022	2021
1 Renteherzieningen	0	0
2 Aflossingen	0	0
3 Renterisico (1+2)	0	0
4 Renterisiconorm	4.589.435	4.520.945
5a Ruimte onder risiconorm	4.589.435	4.520.945
5b Overschrijding risiconorm	n.v.t.	n.v.t.
Berekening renterisiconorm (4)		
Begrotingstotaal	22.947.175	22.604.724
Percentage 20%	4.589.435	4.520.945
Minimumbedrag conform regeling	2.500.000	2.500.000

Kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlottende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens een boekjaar.

Voor gemeenschappelijke regelingen bedraagt de kasgeldlimiet 8,2% van het begrotingstotaal. Het saldo van vlottende schulden en vlottende middelen wordt afgezet tegen het begrotingstotaal. Voor 2022 bedraagt deze norm € 1,88 mln. Aangezien de vlottende schuld van de ODZOB lager was dan de vlottende middelen, bleef de ODZOB ruimschoots binnen deze norm. Zie hiervoor de onderstaande tabel.

Kasgeldlimiet

* bedragen x 1 €

	KW 1 2022	KW 2 2022	KW 3 2022	KW 4 2022	2021
Kasgeldlimiet					
1 Vlottende schuld					
- opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-
- schuld in rekening courant	-	-	-	-	-
- door derden gestorte gelden < 1 jaar	-	-	-	-	-
- overige schulden/overlopende passiva	1.910.649	3.370.264	4.191.005	669.602	687.930
- overlopende passiva	4.995.800	5.978.447	6.505.350	5.878.803	7.932.415
<i>Totaal vlottende schuld</i>	<i>6.906.449</i>	<i>9.348.711</i>	<i>10.696.355</i>	<i>6.548.405</i>	<i>8.620.345</i>
2 Vlottende middelen					
- contante gelden in kas	-	-	-	-	-
- tegoeden rekening courant	10.374.559	10.463.483	11.111.149	4.655.351	7.581.210
- overige uitstaande tegoeden	5.604.408	484.034	343.734	1.510.117	1.439.842
- overlopende activa	2.731.295	6.187.546	8.963.575	955.395	2.247.084
<i>Totaal vlottende middelen</i>	<i>18.710.262</i>	<i>17.135.063</i>	<i>20.418.458</i>	<i>7.120.863</i>	<i>11.268.136</i>
3 Toets kasgeldlimiet					
3.1 Totaal netto vlottende schuld (1 -/- 2)	-11.803.813	-7.786.352	-9.722.103	-572.458	-2.647.791
3.2 Toegestane kasgeldlimiet	1.881.668	1.881.668	1.881.668	1.881.668	1.853.587
Ruimte (3.2 -/- 3.1)	13.685.481	9.668.020	11.603.771	2.454.126	4.501.378
Berekening toegestane kasgeldlimiet					
Begrotingstotaal	22.947.175	22.947.175	22.947.175	22.947.175	22.604.724
Normpercentage	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
Norm	1.881.668	1.881.668	1.881.668	1.881.668	1.853.587

2.3.3 Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

In het Concernplan ODZOB 2019-2022 zijn twee HR-speerpunten geformuleerd:

- Instroom – doorstroom – uitstroom: Hoe zorgt de ODZOB voor een kwalitatieve en kwantitatieve goede in-, door- en uitstroom van medewerkers zodat het potentieel optimaal kan worden benut?
- Kenniscentrum: Hoe zorgt de ODZOB dat haar deskundigheid integraal aansluit bij de maatschappelijke vraagstukken die aan de orde zijn?

In 2022 is er ingezet op het werven en behouden van medewerkers. De arbeidsmarkt is zeer krap en dit vraagt om creatieve oplossingen om ook in de toekomst voldoende kwalitatieve en kwantitatieve medewerkers te hebben. Er zijn diverse initiatieven uitgerold zoals job marketing, een trainee programma, job carving en intensivering van contacten met scholen. In sommige vakgebieden zijn ervaren medewerkers zeer schaars daarom investeren we in medewerkers met minder ervaring. Dit resulteerde erin dat we de vacatures konden invullen.

De komende jaren zal dit ongewijzigd blijven en moeten we gericht blijven scholen en trainen. Ook het afgelopen jaar is er geïnvesteerd in trainingen, zoals de (voorbereiding op de inwerkingtreding van de) Omgevingswet maar ook het leren omgaan met het nieuwe VTH-systeem (PowerBrowser). Verder zijn er ook trainingen gegeven rondom veiligheid (bijvoorbeeld VCA, asbestherkenning, gevaarlijke stoffen en etikettering).

Personeelsbezetting

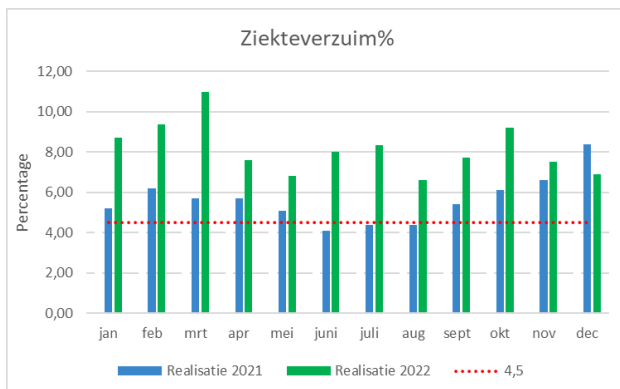
Bezetting

* aantallen x 1 Fte

Bezetting in Fte's	Begroot primair 2022	Begroot na wijziging 2022	Gerealiseerde gemiddelde bezetting 2022	Ultimo 2022	Gerealiseerde gemiddelde bezetting 2021
Dienstverband	179,0	182,2	182,5	182,5	180,9
Inhuur / payroll	25,8	42,7	40,4	44,9	36,7
TOTAAL bezetting in FTE's	204,8	224,9	222,9	227,4	217,6

De gerealiseerde gemiddelde bezetting lag iets onder het (bijgesteld) begrotingsniveau. Circa 18% van de bezetting bestond uit externe inhuur. Eind 2022 lag dit aandeel iets hoger (bijna 20%). Hieruit blijkt eens te meer de uitdaging om voldoende en gekwalificeerd personeel te binden middels een vast dienstverband. De uitstroom van vast personeel was bijna 26 fte, de aanwas van nieuwe vast personeel was ruim 21 fte.

Ziekteverzuim

Zoals uitgebreid werd toegelicht in de *Bestuursrapportage 2022* lag het ziekteverzuim in het eerste deel van 2022 op een uitzonderlijk hoog niveau (met een piek van bijna 11% in de maand maart). In de tweede helft van het jaar lag het ziekteverzuim op 7,7% (tegen 8,6% in het eerste deel van 2022). Het gemiddelde ziekteverzuim over 2022 kwam uit op 8,1%.

Facilitair

Het project deelautovervoer van de gemeente Eindhoven is tijdens de Covid-pandemie niet van de grond gekomen. Gezien het feit dat de dienstauto's in de Covid-periode weinig kilometer gereden hebben en uit het oogpunt van kostenbesparing, is ervoor gekozen om de huidige contracten tot eind 2025 voort te zetten. Met de komst van het hybride werken zijn er dagelijks minder werkplekken in gebruik maar is er meer vraag naar kleinere en grotere, flexibel in te delen, vergader- en ontmoetingsruimten. Investerings of aanpassingen ten aanzien van de kantoorinrichting of energiebesparende maatregelen aan het gebouw worden pas gedaan nadat de uitkomsten van het in 2022 gestarte project huisvesting (in verband met aflopen huurcontract eind 2025) duidelijk zijn.

In 2022 heeft de verhuurder wel een energiezuinigere koelinstallatie geplaatst. Mede gezien de explosieve prijsstijgingen van gas- en elektra en de keuze voor een afrekening van de servicekosten op basis van werkelijk verbruik, wordt over 2022 een aanzienlijk hogere eindafrekening van de servicekosten verwacht.

Kwaliteitsvisie

We willen niet alleen voldoende capaciteit, maar ook voldoende kwaliteit borgen bij onze inzet voor het belang van een gezonde en veilige leefomgeving. Wat de ODZOB met kwaliteit wil bereiken is geformuleerd in een kwaliteitsvisie. Dat is dat we doen wat nodig is om:

- de missie, visie en leidend principe van de ODZOB na te steven;
- te voldoen aan de verwachtingen van onze deelnemers.

In de kwaliteitsvisie is beschreven vanuit welke basishouding wij die kwaliteit (gaan) leveren. In 2022 is een aantal punten opgepakt om te zorgen voor continue verbetering van onze werkzaamheden. Dit jaar lag de focus op de implementatie en het beheer van (uniforme) werkprocessen. Dit heeft een impuls gekregen vanwege het nieuwe zaaksysteem PowerBrowser en ter voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Ook de monitoring van de kwaliteit van de gegevens die we in dit nieuwe systeem vastleggen wordt hierbij opgetuigd, om meer te halen uit de informatie die we verzamelen en beschikbaar hebben (Informatie-gestuurd werken). Daarnaast is eind 2022 een HPO-kwaliteitsmeting (O-meting) van onze organisatie (HPO staat voor Hoog Presterende Organisaties) uitgevoerd. In 2023 gaan we met de uitkomsten aan de slag.

Zaak- en VTH-systeem en DSO

De komst van de Omgevingswet en de implementatie van een nieuw zaak- en VTH-systeem (gekoppeld aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet, DSO) zijn een kans om die kwaliteit (nog) beter in de werkprocessen te verankeren. Op 1 juli 2022 hebben we het nieuwe VTH-systeem in gebruik genomen. De basis-werkprocessen zijn Omgevingswetproof. De nieuwe werkprocessen moeten nog worden geoptimaliseerd. In 2023 hopen we eveneens een verbeteringslag te bereiken in de uitwisseling van informatie (data en documenten) tussen deelnemers en de ODZOB, in zoverre dat deze voldoet aan de daarvoor geldende (archief)wetgeving. Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet willen we meer uniforme afspraken maken met onze deelnemers over het gebruik van zaaktypen en mandaten en over gezamenlijk ICT-beheer. Hiermee kunnen we de processen van de ODZOB verder vereenvoudigen en efficiënter maken. Specifiek voor 2022 gold dat door uitstel van de Omgevingswet de ODZOB de oude en nieuwe werkafspraken tijdelijk langs elkaar moesten gebruiken.

Regionaal inrichtingenbestand

Het actualiseren van het regionaal inrichtingenbestand door gebruik te maken van data-analyses is binnen de huidige mogelijkheden afgerond. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet is geen sprake meer van het begrip inrichting. We spreken van milieubelastende activiteiten. We registreren vanaf dat moment dus activiteiten, waarvan er meerdere binnen één locatie kunnen plaatsvinden.

In 2023 gaan we de locaties verrijken met activiteiten, de presentatie van het locatiebestand verbeteren en kijken naar de mogelijkheden binnen de samenwerkingsruimte van het VTH-systeem. Verder willen we een werkproces vaststellen om het bestand zo actueel mogelijk te houden.

Staat van het mandaat

Het project staat van het mandaat is afgerond. Nog steeds heeft een aantal deelnemers geen definitief besluit genomen over het mandaat van de ODZOB.

Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet willen we minimaal een machtiging voor de uitvoering van de basistaken. Natuurlijk blijven we streven naar zo uniform mogelijke werkafspraken en uniformiteit en efficiency in onze werkprocessen. In 2022 is een pilot gedraaid met RPA (robotisering) en is door middel van job carving een aantal inhoudelijke taken uitgezet bij ondersteunende medewerkers.

2.3.4 Verbonden partijen

Sinds 2018 is de ODZOB aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost-Brabant (Bizob). Deze stichting is uitgegroeid tot een expertisecentrum op het gebied van inkoop en aanbestedingen, waar inmiddels meer dan 35 publieke organisaties bij aangesloten zijn. De ODZOB heeft een indirect bestuurlijk belang (via vertegenwoordiging in de Vergadering van Aangeslotenen) en een financieel belang in de Bizob, vandaar dat Bizob hier als verbonden partij wordt gepresenteerd.

Informatie betreffende verbonden partij Bizob:

- a) Het financiële belang van de ODZOB bestaat uit een afnameverplichting van een aantal dagdelen waarvoor de ODZOB een financiële vergoeding dient te verstrekken. Deze afname kan jaarlijks maximaal met 15% verlaagd worden. Als het bestuur van Bizob voorziet dat niet aan de opeisbare verplichtingen voldaan kan worden, zal het bestuur een plan opstellen en presenteren aan de vergadering van aangeslotenen. Bij een tekort kan het bestuur besluiten de dagvergoeding met terugwerkende kracht te verhogen.
- b) De ODZOB heeft zich voor 2022 gecommitteerd aan een afnameverplichting van 126 dagen. Hier stond een vergoeding van ruim € 83.000 tegenover. Daarnaast was er meerwerk van € 21.000, waardoor het totaal uitkomt op € 104.000.
- c) Het eigen vermogen van Bizob bedraagt ultimo 2022 € 976.745, het vreemd vermogen € 1.209.552 en het resultaat over 2022 bedraagt € 613.915.
- d) Het financiële risico voor de deelnemende organisaties bestaat hoofdzakelijk uit de personeelslasten van de concerninkopers. Het risico voor Bizob is beperkt van aard, doordat de deelnemers minimaal vier jaar capaciteit inkopen waardoor de personele capaciteit bij vermindering van het aantal uren ingeperkt kan worden en de vaste kosten beheerst kunnen worden.

3 Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2022

* bedragen x 1 €

ACTIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2021	PASSIVA	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	0	0	Eigen vermogen	1.012.315	3.265.823
Materiële vaste activa	528.121	618.032	Algemene reserve	530.774	1.905.317
<i>Investerings met een economisch nut</i>	528.121	618.032	Bestemmingsreserve	481.541	314.541
Financiële vaste activa	0	0	Resultaat boekjaar voor bestemming	0	1.045.965
Totaal vaste activa	528.121	618.032	Voorzieningen	88.264	0
			<i>Spaarverlof</i>	23.824	0
			<i>Bovermatig verlofsaldo</i>	64.440	0
Viottende activa			Vaste schulden	0	0
Voorraden	0	0	<i>Binnenlandse barken en overige financiële instellingen</i>	0	0
<i>Onderhanden werk</i>	0	0	Totaal vaste financieringsmiddelen	1.100.579	3.265.823
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	5.914.998	8.771.285	Viottende passiva		
<i>Te vorderen op openbare lichamen</i>	1.466.407	1.398.862	Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	669.602	687.930
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.404.881	7.331.443	<i>Overige schulden</i>	669.602	687.930
<i>Overige vorderingen</i>	43.710	40.980	Overlopende passiva	5.878.803	7.932.415
Liquide middelen	250.470	249.767	<i>Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume</i>	1.473.086	1.776.324
<i>Barksaldi</i>	250.470	249.767	De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar:	644.534	
Overlopende activa	955.395	2.247.084	- Europese overheidslichamen		
<i>De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:</i>			- het Rijk		
- Europese overheidslichamen	0	0	- overige Nederlandse overheidslichamen		
- het Rijk	0	0	Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.761.183	6.156.091
- overige Nederlandse overheidslichamen	0	0			
<i>Overige nog te ontvangen bedragen</i>	529.828	1.874.341			
<i>Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen</i>	425.567	372.743			
Totaal viottende activa	7.120.863	11.268.136	Totaal viottende passiva	6.548.406	8.620.345
TOTAAL ACTIVA	7.648.984	11.886.168	TOTAAL PASSIVA	7.648.984	11.886.168

3.2 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

* bedragen x 1 €

Programma	Begroting 2022 primair			Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Dienstverlening	21.300.803	14.874.759	6.426.044	21.022.795	15.334.926	5.687.869	21.125.422	15.509.500	5.615.922
Programma Collectieve taken	1.328.021	1.061.540	266.481	1.864.380	2.251.648	-387.268	1.883.755	2.013.749	-129.994
Totaal programma's	22.628.824	15.936.299	6.692.525	22.887.175	17.586.574	5.300.601	23.009.176	17.523.249	5.485.927
Algemene dekkingsmiddelen	50.000	0	50.000	60.000	0	60.000	60.470	0	60.470
<i>Overige algemene dekkingsmiddelen</i>	50.000	0	50.000	60.000	0	60.000	60.470	0	60.470
Kosten van de overhead	0	6.732.525	-6.732.525	0	8.003.125	-8.003.125	0	7.799.874	-7.799.874
Bedrag van de heffing voor de VPB	0	10.000	-10.000	0	0	0	0	32	-32
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo van baten en lasten	22.678.824	22.678.824	0	22.947.175	25.589.699	-2.642.524	23.069.647	25.323.155	-2.253.508
Toevoeging en onttrekking reserves									
Onttrekking algemene reserve: VTH-applicatie	0	0	0	0	-466.913	466.913	0	-366.023	366.023
Onttrekking algemene reserve: Omgevingswet	0	0	0	0	-144.640	144.640	0	-19.762	19.762
Onttrekking algemene reserve: Rekenkameronderzoek	0	0	0	0	-50.000	50.000	0	-31.648	31.648
Onttrekking algemene reserve: BERAP	0	0	0	0	-1.980.971	1.980.971	0	-1.836.075	1.836.075
Totaal toevoeging en onttrekking aan reserves	0	0	0	0	-2.642.524	2.642.524	0	-2.253.508	2.253.508
Gerealiseerde resultaat	22.678.824	22.678.824	0	22.947.175	22.947.175	0	23.069.647	23.069.647	0

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat zowel de baten als de lasten van de ODZOB hoger waren dan begroot. Het resultaat over 2022 bedraagt € 0.

3.3 Toelichting op de balans

3.3.1 Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (Bbv) daarvoor aan provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen geeft. De waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Tenzij anders is vermeld worden de activa gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De baten en lasten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Vaste Activa

De activa zijn onder te verdelen in immateriële, materiële en financiële vaste activa. De ODZOB beschikt enkel over materiële vaste activa.

Materiële vaste Activa

De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de van derden ontvangen investeringsbijdragen en afschrijvingen.

De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Afschrijvingen worden lineair berekend op basis van de geschatte economische levensduur vanaf de ingebruikname van een actief. Hierbij gelden de volgende termijnen:

<i>Gronden en terreinen</i>	n.v.t.
<i>Woonruimten</i>	n.v.t.
<i>Bedrijfsgebouwen*</i>	10 jaar
<i>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</i>	n.v.t.
<i>Vervoersmiddelen</i>	5 jaar
<i>Machines, apparaten, installaties</i>	
• Apparaten	5 jaar
• Hardware	4 jaar
<i>Overige materiële vaste activa</i>	
• Software	4 jaar
• Inventaris	5 jaar

* afschrijvingen bij bedrijfsgebouwen: einde huurcontract indien resterende termijn korter dan 10 jaar is

Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat in enig boekjaar ten laste gebracht van dit resultaat.

Vlottende activa

De vlottende activa zijn onder te verdelen in voorraden, uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, liquide middelen en overlopende activa. De vlottende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden

Onder de post voorraden wordt door de ODZOB uitsluitend de waarde van onderhanden werk verantwoord. Onder onderhanden werk worden producten opgenomen die na afronding tegen een vaste prijs geleverd worden. Dit onderhanden werk wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingskosten (met een maximum van de opbrengstwaarde) die tot balansdatum voor de betreffende producten zijn gemaakt, gecorrigeerd voor eventuele voorschotfacturen die voor de betreffende producten zijn verzonden.

Afhankelijk van het saldo van beiden verschijnt de post onderhanden werk aan de debet- dan wel aan de creditzijde van de balans. De vervaardigingskosten omvatten de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een correctie aangebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste passiva

De vaste passiva zijn eigen vermogen, de voorzieningen, en de vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer. Vaste passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het totaal eigen vermogen is gelijk aan het eigen vermogen van voorafgaand jaar, vermeerderd of verminderd met het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Voor zover het Algemeen Bestuur gedurende het jaar besluiten over bestemmingsreserves heeft genomen, zijn de effecten van deze besluiten in de stand van de reserves per jaareinde verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen en verliezen die niet exact bekend zijn, maar redelijkerwijs geschat kunnen worden en worden gevormd voor risico's die hierop van toepassing zijn. Momenteel heeft de ODZOB twee voorzieningen.

Vaste schulden

De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van een jaar of langer. De vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen.

Kortlopende schulden

Hieronder worden onderhanden werk, te betalen aan openbare lichamen en overige schulden verantwoord. De waarderingsgrondslagen voor onderhanden werk zijn bij de activa weergegeven. De overige posten worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva

De posten opgenomen onder overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Baten en lasten algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden verwerkt indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn.

Personeelslasten

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering vormen overlopende posten uit hoofde van jaarlijkse arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

3.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa

De ODZOB kent uitsluitend materiële vaste activa met een economisch nut. Onderstaand overzicht toont de samenstelling van deze materiële vaste activa en het bijbehorende verloop over het afgelopen boekjaar.

Staat van materiële vaste activa

* bedragen x € 1

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2022	Investerings	Des-investeringen	Afschrijving en	Bijdragen van derden	Afschrijving en Des-investeringe	Boekwaarde per 31-12-2022
Gronden en terreinen							
Woonruimten							
Bedrijfsgebouwen	319.544	17.929	0	-84.094	0	0	253.379
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							
Machines, apparaten en installaties	257.889	147.840	0	-144.171	0	0	261.558
Overige materiële vaste activa	40.599	4.997	0	-32.412	0	0	13.184
Totaal	618.032	170.766	0	-260.677	0	0	528.121

De in de bovenstaande tabel getoonde investeringen zijn in onderstaande tabel afgezet tegen het beschikbare budget:

Investerings

* bedragen x € 1

Omschrijving	Restant krediet 2021	Begroting primair 2022	Begroting na wijziging 2022	Investerings 2022	Restant krediet 2022
Gronden en terreinen					
Woonruimten					
Bedrijfsgebouwen				17.929	
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken					
Machines, apparaten en installaties				147.840	
Overige materiële vaste activa				4.997	
Totaal investeringen	448.821	200.000	200.000	170.766	478.055

De in 2022 gerealiseerde investeringen passen binnen het geraamde budget. De investering in bedrijfsgebouwen betreft o.a. nieuwe lamellen en gordijnen (€ 18.000). De investeringen getoond onder machines, apparaten en installaties bestaan o.a. uit investeringen in een geluidmeter (€ 28.000), extra VDI host server (€ 34.000) en tablets en smartphones (€ 86.000). De investering bij overige materiële vaste activa (€ 5.000) betreft bureaustoelen en een schuifdeurkast. Het restantkrediet van € 478.055 wordt doorgeschoven.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De volgende posten zijn op de balans opgenomen:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vorderingen op openbare lichamen	1.466.407	1.398.862
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.404.881	7.331.443
Overige vorderingen	43.710	40.980
Totaal uitzettingen	5.914.998	8.771.285

Van de post *vorderingen op openbare lichamen* heeft voor 77% betrekking op onze deelnemers. Het betreft hier voornamelijk de facturen inzake uitvoering van basis- en verzoektaken. De overige 23% heeft betrekking op vorderingen op niet-deelnemers.

De vorderingen zijn relatief jong. Op balansdatum is 98% van de vorderingen jonger dan 30 dagen. Geen vordering is meer dan 6 maanden oud. De ODZOB werkt in de loop van het jaar met voorschotfacturatie voor de werkprogramma's. Na afloop van het jaar worden de eindafrekeningen opgesteld en verzonden. Volgens de DVO neemt de opdrachtgever binnen zes weken na ontvangst van zijn eindafrekening een beslissing over de acceptatie hiervan.

De post *uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar* betreft het aanhouden van liquide middelen bij het Rijk in het kader van schatkistbankieren; overtollige middelen in de vorm van een rekeningcourant bij het rijk ondergebracht.

De volgende tabel geeft inzicht in de mate waarin de ODZOB de drempelbedragen (maximumbedrag dat niet afgestort hoeft te worden bij het rijk in het kader van schatkistbankieren) gebruikt heeft. Aangezien het banksaldo op een vast tijdstip automatisch afgeroomd wordt en er na dit tijdstip nog betalingen binnen kunnen komen, is het mogelijk dat het drempelbedrag in incidentele gevallen overschreden wordt. Dit is in zeer beperkte mate het geval geweest.

De post *overige vorderingen* betreft vorderingen bij privaatrechtelijke instellingen (jonger dan 30 dagen).

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren

* bedragen x 1.000 €

		Verslagjaar: 2022			
(1)	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	258	213	256	250
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	742	787	744	750
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	22.947			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	22.947			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1.000	1.000	1.000	1.000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	23.216	19.412	23.532	23.011
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	258	213	256	250

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uitsluitend uit een tegoed bij de Bank Nederlandse Gemeenten:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Bank BNG	250.470	249.767
Totaal liquide middelen	250.470	249.767

Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt onderverdeeld:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Overige nog te ontvangen bedragen	529.828	1.874.341
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	425.567	372.743
Totaal overlopende activa	955.395	2.247.084

De post *overige nog te ontvangen bedragen* betreft voornamelijk nog te factureren bedragen aan openbare lichamen voor reeds verrichte werkzaamheden. Daarnaast is er een post voor nog te ontvangen omzetbelasting opgenomen. Dit betreft de afdracht omzetbelasting 4e kwartaal 2022.

De post *vooruitbetaalde bedragen* betreft uitgaven die in 2022 gedaan zijn voor het kalenderjaar 2023.

PASSIVA

Vaste financieringsmiddelen

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves en het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Het resultaat over boekjaar 2022 bedraagt € 0 (inclusief onttrekkingen uit de algemene reserve).

Het resultaat over het boekjaar 2021 is toegevoegd aan de algemene reserve. Hierdoor kon in 2022 de algemene reserve deels aangewend worden voor een gedeeltelijke financiering van de implementatie van het nieuw VTH-systeem en voorbereiding op de Omgevingswet.

Dit betekent dat het eigen vermogen op 31 december 2022, bestaande uit de algemene reserve, de egaliseringsreserve verlofkosten en het resultaat 2022, uitkomt op € 1.012.315.

Algemene reserve

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Algemene reserve	530.774	1.905.317
Bestemmingsreserve	481.541	314.541
Resultaat boekjaar voor bestemming	0	1.045.965
Totaal eigen vermogen	1.012.315	3.265.823

De algemene reserve bedraagt eind 2022 € 530.774.

Bestemmingsreserves

De ODZOB heeft één bestemmingsreserve; de *egalisereserve verlofkosten*. Deze reserve is gevormd omdat het tegoed aan verlofdagen in feite een claim is op de toekomstige capaciteit. Immers wanneer dat verlof opgenomen wordt zal dat resulteren in lagere baten aangezien de capaciteit ontbreekt om opdrachten uit te voeren, dan wel zal dit resulteren in meer inhuur om de opdrachten alsnog uit te kunnen voeren. Door (een deel van) deze verplichting jegens het personeel op de balans op te nemen, kunnen de gevolgen van toekomstige verlofopnamen gedempt worden.

Voor de (gedeeltelijke) afdekking van dat deel van deze *jaarlijkse arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume* beschikt de ODZOB over bovengenoemde bestemmingsreserve ad € 481.541.

Het verloop van de reserves is in onderstaande tabel weergegeven:

Staat van reserves

* bedragen x 1 €

Naam reserve	Saldo 1 januari 2022	Resultaats bestemming 2021	Toevoegingen 2022	Onttrekkingen 2022	Saldo 31 december 2022
Algemene reserves:					
Algemene reserve	1.905.317	878.965	0	2.253.508	530.774
Totaal algemene reserves	1.905.317	878.965	0	2.253.508	530.774
Bestemmingsreserves:					
Egalisatie reserve verlofkosten	314.541	167.000	0	0	481.541
Totaal bestemmingsreserves	314.541	167.000	0	0	481.541
Totaal van de reserves	2.219.858	1.045.965	0	2.253.508	1.012.315

Voorzieningen

Dit jaar zijn er twee voorzieningen gevormd, te weten:

- Spaarverlof;
- Bovenmatig verlofsaldo.

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Spaarverlof	23.824	0
Bovenmatig verlofsaldo	64.440	0
Totaal voorzieningen	88.264	0

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen.

Netto-vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto vlottende schulden bestaan uitsluitend uit de post overige schulden en zijn als volgt opgebouwd:

- Vooruitbetaalde huur eerste kwartaal 2023;
- Crediteuren € 559.846. Dit betreft ontvangen, maar nog niet betaalde facturen van leveranciers.

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Overige schulden	669.602	687.930
Totaal netto-vlottende schulden	669.602	687.930

Overlopende passiva

De overlopende passiva zijn als volgt opgebouwd:

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.473.086	1.776.324
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, uitgesplitst naar Europese overheidslichamen, het Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen	644.534	0
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	3.761.183	6.156.091
Totaal overlopende passiva	5.878.803	7.932.415

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, m.u.v. jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

In deze post is voor een bedrag van € 1.473.086 aan kosten verantwoord die op 2022 betrekking hebben, maar waarvoor de factuur pas in 2023 wordt ontvangen. Dit betreft onder andere de nog te betalen loonbelasting over 2022 (bedrag: € 1.086.233).

De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Dit betreft een tweetal specifieke uitkeringen; *energie toezicht & handhaving* (Ministerie van Economische Zaken & Klimaat) het *interbestuurlijk programma VTH* (Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat).

Verloop vooruitontvangen SISA-gelden				* bedragen x 1 €
Omschrijving	Ultimo 2021	Ontvangsten	Bestedingen	Ultimo 2022
Interbestuurlijk programma VTH	0	199.999	3.056	196.943
Toezicht en handhaving energiebesparingsplicht	0	493.324	45.733	447.592
TOTAAL SISA gelden	0	693.323	48.789	644.534

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Deze post bestaat geheel uit schulden aan overheidslichamen en bedraagt per balansdatum € 3.761.183 en is als volgt opgebouwd:

- Gefactureerde voorschotten minus gerealiseerde kosten werkprogramma's € 2.056.632
- Vooruit ontvangen bedragen € 93.067
- Vooruit ontvangen ISV-gelden € 1.611.484

Voor de ISV-middelen gelden geen specifieke termijnen over de daadwerkelijke besteding ervan.

Verloop vooruitontvangen ISV-gelden

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Ultimo 2021	Ontvangsten	Bestedingen	Ultimo 2022
Gemeenschappelijk budget regio	1.523.372		28.668	1.494.705
Budget individuele gemeenten	116.779		0	116.779
TOTAAL ISV gelden	1.640.151	0	28.668	1.611.484

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De niet uit de balans blijvende verplichtingen hebben betrekking op langlopende overeenkomsten waar één of meerdere verplichtingen uit voortvloeien. Dit betreft ook de verplichtingen die slechts voor één jaar of korter zijn aangegaan en ultimo van dat jaar nog voortduren. In onderstaand overzicht zijn uitsluitend de belangrijkste contracten opgenomen, waarbij de verplichting een totale waarde van € 25.000 overstijgt.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

* bedragen x 1 €

Omschrijving	Totaalbedrag restant looptijd	Financiële dekking
Huisvesting		
Huurverplichting pand Wal 28 te Eindhoven	315.000	reguliere begroting
Schoonmaakkosten	125.000	reguliere begroting
Beveiliging	32.000	reguliere begroting
Automatisering		
Service-management ICT-omgeving	245.000	reguliere begroting
Licentiekosten	432.000	reguliere begroting
Overig		
Accountant kosten	132.000	reguliere begroting
Lease kosten auto's	105.000	reguliere begroting
Arbodienstverlening	100.000	reguliere begroting
Salarisverwerking	55.000	reguliere begroting
Postverwerking	40.000	reguliere begroting

In aanvulling op bovenstaand overzicht nog een opmerking over de arbeidskostengerelateerde verplichtingen. De waarde van het niet opgenomen verlof bedraagt per ultimo 2022 ruim € 848.000. Voor een tweetal specifieke componenten (spaarverlof en bovenmatig saldo) zijn voorzieningen opgenomen voor een totaalbedrag van € 88.000. Van het resterende bedrag ad € 760.000 wordt ruim € 481.000 afgedekt via de bestemmingsreserve verlofdagen. Het restant, te weten € 279.000, wordt vervolgens gepresenteerd bij de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

3.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

3.4.1 Overzicht van baten en lasten

Onderstaande ontwikkelingen hebben tot het resultaat van € 0 geleid:

Begroot resultaat		€ 0
<i>Mutaties baten:</i>		
Hoger volume basistaken voor deelnemers	€ 1.101.555	
Lager volume verzoektaken voor deelnemers	-/- € 1.214.906	
Hoger volume leveringen aan niet-deelnemers	€ 215.978	
Hoger volume (uren) collectief programma	€ 19.375	
Hogere doorbelaste garantiesalarissen	€ 470	
<i>Meer baten</i>		€ 122.742
<i>Mutaties lasten:</i>		
Meer doorbelaste externe programmakosten*	€ 344.172	
Lagere personeelslasten	-/- € 596.708	
Lagere kosten onderzoek en advies	-/- € 943	
Lagere kapitaallasten	-/- € 32.855	
Hogere organisatiekosten	€ 19.758	
Hogere vennootschapsbelasting	€ 32	
<i>Minder lasten</i>		-/- € 266.544
Resultaat exclusief mutaties reserves		€ 389.016
Lagere onttrekking aan algemene reserve	-/- € 389.016	
Resultaat inclusief mutaties reserves		€ 0

*de hogere doorbelaste externe programmakosten maken voor een even groot bedrag onderdeel uit van de hogere baten; per saldo heeft dit geen invloed op het resultaat.

De belangrijkste mutaties in de lasten hebben zich voorgedaan in de personele kostensfeer (in totaal betreft dit een bedrag van € 596.708). De bezetting (222,9 fte) lag iets onder de raming (begroting na wijziging: 224,9 fte). Het gerealiseerd aantal vaste fte's lag 0,3 fte boven de raming en de externe inhuur bleef 2,3 fte achter bij de begroting na wijziging.

De gerealiseerde loonkosten van het eigen personeel zijn lager dan was begroot. Afgezet tegen een vrijwel gelijk aantal fte's betekent dit dat de gerealiseerde gemiddelde loonkosten lager liggen dan was geraamd (een verschil van circa € 1.850 per fte). Bij de externe inhuur bleken de gemiddelde gerealiseerde kosten bijna € 1.300 per fte boven de raming te liggen.

De hogere overige personele kosten worden in hoofdzaak veroorzaakt door de storing van ruim € 88.000 in twee nieuwe voorzieningen wegens spaarverlof en bovenmatig verlofsaldo.

- Lagere gemiddelde loonkosten -/- € 311.474
- Minder externe inhuur (ruim 2 fte) tegen iets hogere gemiddelde tarieven -/- € 227.030
- Lagere reis- en verblijfskosten -/- € 34.161
- Lagere opleidingskosten -/- € 81.255
- Hogere overige personele kosten + € 57.213

Tariefontwikkeling

Het gerealiseerde tarief (€ 101,66) komt nagenoeg overeen met het tarief uit de begroting na wijziging. Het werkelijk aantal declarabele uren is lager dan werd geraamd. Dit geldt ook voor het aantal fte's.

Kengetallen

	Begroting 2022 primair	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022
Uurtarief (excl. uren gedekt uit algemene reserve)	€ 100,30	€ 101,90	€ 101,66
Declarabele uren ¹⁾	221.187	228.646	223.338
FTE's direct	163,8	178,6	176,7
Gemiddeld aantal declarabele uren per directe FTE ²⁾	1.350	1.280	1.264
Ziekteverzuim	4,5%	7,1%	8,1%
FTE's			
Direct	163,8	178,6	176,7
Overhead	41,0	46,3	46,2
<i>Totaal</i>	<i>204,8</i>	<i>224,9</i>	<i>222,9</i>

¹⁾ Declarabele uren zijn incl. uren vanuit begrotingswijzigingen waarvoor geen directe opbrengst tegenover staat, maar dekking vanuit de algemene reserve

De gerealiseerde gemiddelde declarabiliteit is uitgekomen op 1.264 uur per fte. Dit is iets lager dan het gepresenteerde beeld in de Bestuursrapportage 2022 (te weten; 1.280 uur per fte) en beduidend lager dan was geraamd in de *Begroting 2022*. Het is in het tweede deel van 2022 niet gelukt om de ontwikkeling uit het eerste half jaar te keren. De achterblijvende declarabiliteit wordt in hoofdzaak verklaard door het hoge ziekteverzuim in 2022.

Programma Dienstverlening

Programma Dienstverlening

* bedragen x 1€

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten			
Basistaken	7.002.284	8.103.839	1.101.555
Verzoektaken	14.020.511	13.021.582	-998.929
Totaal baten	21.022.795	21.125.422	102.627
Lasten			
Basistaken	5.049.842	5.909.489	859.647
Verzoektaken	10.285.084	9.600.011	-685.073
Totaal lasten	15.334.926	15.509.500	174.574
Totaal saldo van baten en lasten	5.687.869	5.615.922	-71.947
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Ontrekkingen aan reserves	903.203	913.426	10.223
Gerealiseerde resultaat	6.591.072	6.529.348	-61.724

De baten zijn op programmaniveau € 103.000 hoger zijn dan begroot. De gerealiseerde baten bij de basistaken zijn € 1,1 mln. hoger dan was geraamd. Bij de verzoektaken is sprake van een tegengestelde beweging, daar blijven de baten bijna € 1,0 miljoen achter op de raming. Dit beeld wordt mede veroorzaakt door de werkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van het ROK T&H. Daarbij is het in de dagelijkse praktijk steeds lastiger om een zorgvuldige afweging te maken (qua registratie) tussen basis- en verzoektaken. Vanuit praktische overwegingen wordt veelal voor het registreren onder de basistaken gekozen. De benadering op programmaniveau is derhalve meer passend.

In de begroting zijn geen externe programmakosten opgenomen aangezien deze budgetneutraal zijn. In de realisatie komen deze vanzelfsprekend wel tot uitdrukking. De realisatie kwam uit op € 573.894.

De gepresenteerde lasten bestaan uit de doorbelasting van kosten, exclusief de overhead, naar dit programma. De werkelijke lasten lagen € 175.000 boven het begrotingsniveau. Het werkelijke saldo van baten en lasten op dit programma ligt € 72.000 onder het geraamde saldo.

De gerealiseerde onttrekking aan de algemene reserve die gerelateerd is aan dit programma is €10.000 hoger dan de geraamde onttrekking. Het totaal van de onttrekkingen uit de algemene reserve bleef overigens binnen de vastgestelde raming. De aanleiding voor de onttrekking uit de algemene reserve in dit programma komt voort uit de 6^e begrotingswijziging 2022 (prognose tekort Bestuursrapportage 2022).

Programma Collectieve Taken

Programma Collectieve taken

* bedragen x 1€

	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten			
Samen Sterk in Brabant (SSiB)	322.200	326.763	4.563
Omgevingsveiligheid	130.064	112.576	-17.488
Vorbereiding Omgevingswet	406.295	483.295	77.000
Overige collectieve taken	1.005.821	961.121	-44.700
Totaal baten¹⁾	1.864.380	1.883.755	19.375
Lasten			
Lasten	2.251.648	2.013.749	-237.899
Totaal lasten	2.251.648	2.013.749	-237.899
Totaal saldo van baten en lasten	-387.269	-129.994	257.274
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	718.609	474.409	-244.200
Gerealiseerde resultaat	331.340	344.415	13.075

¹⁾ Conform jaarrekening 2021 is het resterende budget 2021 € 35.748,- doorgeschoven naar 2022, waarmee het totaalbudget 2022 uitkomt op € 1.900.128,-. De realisatie 2022 afgezet tegen het totaalbudget resulteert in een restant budget van € 16.373,-. Deze middelen worden als vooruitontvangen inkomsten overgeheveld naar het programma collectieve taken 2023.

De gerealiseerde baten zijn € 19.000 hoger dan de geraamde baten. Oorzaak hiervan is, zoals toegelicht in de voernoot onder de tabel, het iets hoger aantal uren dat in 2022 is gerealiseerd. Het restant budget (de nog niet ingezette uren) is als vooruit ontvangen bedrag op de balans gepresenteerd. In 2023 worden deze uren alsnog ingezet voor dit programma.

De werkelijke lasten hebben enerzijds betrekking op uren die ODZOB-medewerkers hebben besteed aan dit programma en anderzijds op externe kosten, zoals de bijdragen aan SSiB of het regionale meetnet.

De gerealiseerde lasten blijven € 238.000 achter bij de raming. Vandaar dat ook de werkelijke onttrekking uit de algemene reserve (met een nagenoeg vergelijkbaar bedrag van € 244.000) achter blijft bij de raming. Deze onttrekkingen waren ter dekking van de kosten wegens de opvolging van het RKO, het programma Omgevingswet en het geprognostiseerde tekort uit de Bestuursrapportage 2022.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	60.000	60.470	470
Lasten	0	0	0
Saldo Algemene dekkingsmiddelen	60.000	60.470	470

De algemene dekkingsmiddelen hebben in 2022 (voor de laatste maal) betrekking op de doorbelasting van garantiesalarissen aan *latende partijen*.

Kosten van de overhead

Kosten van de overhead

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	8.003.125	7.799.874	-203.250
Saldo kosten van de overhead	-8.003.125	-7.799.874	203.250
Toevoeging aan reserves	0	0	0
Ontrekking aan reserves	1.020.712	865.673	-155.039
Gerealiseerde resultaat	-6.982.412	-6.934.201	48.211

De werkelijke overheadkosten (exclusief de mutaties in de reserves) zijn € 203.000 lager dan de raming. Een vergelijkbaar beeld is te zien bij de onttrekking uit de algemene reserve, deze is ook € 155.000 lager dan was begroot. De op de overhead verantwoorde onttrekking uit de algemene reserve betreft de een deel van de opvolging van het RKO, de implementatiekosten van het VTH-systeem (PowerBrowser) en een deel van het geprognostiseerde tekort uit de Bestuursrapportage 2022.

Kosten van de overhead naar kostensoort

* bedragen x 1€

POST	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking t.o.v. begroting
Personeel	5.584.411	5.418.293	-166.117
Uitbesteding	190.000	189.057	-943
Kapitaallasten	270.000	237.145	-32.855
Organisatiekosten	1.958.714	1.955.379	-3.335
Totaal kosten van de overhead	8.003.125	7.799.874	-203.250

Grootste afwijkingen personele kosten (te verklaren: € 166.117):

- Hogere loonkosten € 99.047
- Lagere opleidingskosten -/- € 81.255
- Lagere kosten externe inhuur -/- € 142.481
- Lagere overige personele kosten -/- € 42.368

Kapitaallasten (te verklaren: € 32.855):

- Lagere kapitaallasten door achterblijvende investeringen -/- € 7.323
- Hogere ontvangen rente SBK (negatieve last) -/- € 25.532

Heffing vennootschapsbelasting

Net als andere publieke organisaties valt de ODZOB onder de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsondernemingen. Een klein deel van de onze activiteiten valt onder de Vpb-heffing. Het gepresenteerde bedrag is het saldo van de aangiftes over de afgelopen jaren. Voor 2022 wordt uitgegaan van een nihilaanslag.

Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting (VPB) * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	0	32	32
Saldo heffing voor de VPB	0	-32	-32

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De totale onttrekking uit de algemene reserve bedraagt € 2.253.507. Dit is een lager bedrag dan waar in de ramingen rekening mee was gehouden (€ 2.642.524). In inhoudelijke toelichting over de gerealiseerde onttrekkingen zijn hieronder (bij de incidentele baten en lasten) gepresenteerd.

Incidentele baten en lasten op programma's

Overzicht van incidentele baten en Lasten * bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Incidentele baten			
-	0	0	0
Totaal incidentele Baten	0	0	0
Incidentele lasten			
Programma Dienstverlening	903.203	913.425	10.222
- <i>Kostenontwikkeling Bestuursrapportage</i>	903.203	913.425	10.222
Programma Collectieve taken	718.609	474.409	-244.200
- <i>Rekenkameronderzoek</i>	39.378	23.571	-15.807
- <i>Implementatie Omgevingswet</i>	144.640	19.762	-124.878
- <i>Kostenontwikkeling Bestuursrapportage</i>	534.591	431.076	-103.515
Overhead	1.020.712	865.673	-155.039
- <i>Implementatie VTH-applicatie</i>	466.913	366.023	-100.890
- <i>Rekenkameronderzoek</i>	10.622	8.077	-2.546
- <i>Kostenontwikkeling Bestuursrapportage</i>	543.177	491.574	-51.603
Totaal incidentele lasten	2.642.524	2.253.507	-389.017

In 2022 waren er geen incidentele baten, maar wel enkele incidentele lasten. Dit betreft de uitgevoerde werkzaamheden ter voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet, de implementatie van de nieuwe VTH-applicatie, de opvolging van het RKO en de gepresenteerde tekorten in de Bestuursrapportage 2022. Deze incidentele lasten worden allemaal gedekt door een eenmalige onttrekking uit de algemene reserve.

Overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Bedrag voor onvoorzien

* bedragen x 1€

Omschrijving	Begroting 2022 na wijziging	Realisatie 2022	Afwijking realisatie t.o.v. begroting
Baten	0	0	0
Lasten	0	0	0
Saldo onvoorzien	0	0	0

In 2022 beschikte de ODZOB niet over een post onvoorzien

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Er is geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Derhalve is er ook geen overzicht toegevoegd. Wel zijn er, zoals hierboven toegelicht, incidentele onttrekkingen geweest uit de algemene reserve.

Analyse begrotingsrechtmatigheid

Het algemeen bestuur heeft in het controleprotocol 2022 vastgelegd dat de begrotingsrechtmatigheid beoordeeld dient te worden op het totaal van de begroting en niet per programma. Daarnaast is in het controleprotocol vastgelegd dat, in geval van eventuele begrotingsoverschrijdingen, beoordeeld moet worden in hoeverre deze passen binnen het beleid dat door het algemeen bestuur is geformuleerd c.q. in hoeverre er gecompenseerd is door hogere inkomsten die hier een directe relatie mee hebben.

De totale lasten (zonder mutaties in de reserves) komen uit op € 25.323.155. De geraamde lasten van de begroting na wijziging lagen op € 25.589.699. De realisatie lag daarmee € 266.544 lager dan de raming. Op begrotingsniveau is derhalve geen sprake van een overschrijding van de lasten en daarmee is er eveneens geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. De conclusie kan worden getrokken dat voor wat betreft het *begrotingscriterium* is voldaan aan de rechtmatigheidseisen.

3.4.2 Exploitatielasten en directe programmakosten

De exploitatiekosten zijn toegelicht bij de programmaverantwoording. De toerekening van de totale exploitatiekosten naar de programma's en de overhead is weergegeven in bijlage 4.2.

3.5 Informatie in het kader van de Wet normering topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden.

De verantwoording is opgesteld op basis van de voor de ODZOB van toepassing zijnde regelgeving waarbij het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang van het dienstverband. De omvang van het dienstverband kan nooit groter zijn dan 1,0 fte.

Het voor de ODZOB toepasselijke bezoldigingsmaximum bedraagt in 2022 € 216.000 en betreft het algemene bezoldigingsmaximum.

Er wordt voor het verslagjaar 2022 onderscheid gemaakt in:

- leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling, inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.
- topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Overzicht van de leidinggevende topfunctionaris(sen):

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

Leidinggevende topfunctionaris(sen)

Gegevens 2022 bedragen x € 1	
Functiegegevens	M. van Dort Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	120.975
Beloningen betaalbaar op termijn	21.807
<i>Subtotaal</i>	<i>142.783</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Bezoldiging	142.783
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021	
bedragen x € 1	
Functiegegevens	M. van Dort Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.419
Beloningen betaalbaar op termijn	20.374
<i>Subtotaal</i>	<i>130.793</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000
Bezoldiging	130.793

In de volgende tabel zijn de leden van het AB en DB van de ODZOB opgenomen. Voor allen geldt dat zij deze bestuursfunctie onbezoldigd verrichten. Ook ontvangen zij geen onkostenvergoeding van de ODZOB. Zij vallen hiermee onder de categorie topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800, - of minder (leden AB/DB)

Deelnemer	Naam	
Gemeente Asten	de heer J.P.E. Bankers	AB
Gemeente Bergeijk	de heer S. Luijten	AB
Gemeente Best	de heer M. van Schuppen	DB
Gemeente Best	de heer H.M.C. Dijkhoff	DB
Gemeente Bladel	de heer A.P. d'Haens	DB
Gemeente Bladel	de heer R.P.G. Bosma	DB
Gemeente Cranendonck	de heer M. Lemmen	AB
Gemeente Cranendonck	de heer K. Boonen	AB
Gemeente Deurne	de heer H. Verhees	AB
Gemeente Deurne	de heer M.H. Biemans	AB
Gemeente Eersel	de heer E. Beex	AB
Gemeente Eersel	de heer S.J. Kraaijeveld	AB
Gemeente Eindhoven	de heer R. Thijs	DB
Gemeente Geldrop-Mierlo	de heer R. van Otterdijk	AB
Gemeente Geldrop-Mierlo	de heer J.C.J. van Bree	AB
Gemeente Gemert-Bakel	mevrouw W.S.A. van Zeeland	AB
Gemeente Heeze-Leende	de heer P. van der Stek	DB
Gemeente Heeze-Leende	mevrouw M. van Breugel-Smolder	DB
Gemeente Helmond	mevrouw G. van den Waardenburg	AB
Gemeente Helmond	de heer A. Bonte	AB
Gemeente Laarbeek	de heer A.J.L. Meulensteen	DB
Gemeente Laarbeek	de heer R.A.G. van den Berkmortel	DB
Gemeente Nuenen c.a.	mevrouw C.E.P. van Brakel	AB
Gemeente Nuenen c.a.	de heer R.M.M. Stultiëns	AB
Gemeente Oirschot	de heer A. van Beek	AB
Gemeente Reusel-De Mierden	de heer P. van de Noort	AB
Gemeente Someren	de heer A.A.H. Swinkels	AB
Gemeente Someren	de heer W. van Doorn	AB
Gemeente Son en Breugel	de heer J.P. Frenken	AB
Gemeente Son en Breugel	de heer J.D. de Jong	AB
Gemeente Valkenswaard	de heer T.P.T.H. Geldens	AB
Gemeente Veldhoven	de heer J. Rooijackers	AB
Gemeente Veldhoven	mevrouw H.M.M. Giesbertz	AB
Gemeente Waalre	de heer M. Pieters	AB
Gemeente Waalre	mevrouw P.J.E van de Loo	AB
Provincie Noord-Brabant	mevrouw H.I. Roijackers	DB

*AB = Lid Algemeen Bestuur

*DB = Lid Dagelijks Bestuur

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen andere functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Vooralsnog (d.d. 21 maart 2023) zijn er geen relevante gebeurtenissen na balansdatum bekend.

4 Bijlagen

4.1 Detailoverzichten baten per opdrachtgever

Baten

Deelnemer	Begroting 2022 na wijziging					Realisatie 2022					Realisatie 2021
	Programma Dienstverlening			Programma Collectieve taken ^{1)/(2)}	Totaal taken	Programma Dienstverlening			Programma Collectieve taken ^{1)/(2)}	Totaal taken	Totaal taken
	Landelijke basistaken	Verzoek taken	Totaal			Landelijke basistaken	Verzoek taken	Totaal			
Gemeente Asten	386.605	212.202	598.807	55.304	654.111	407.862	317.903	725.765	55.879	781.643	851.243
Gemeente Bergeijk	252.352	72.001	324.353	45.325	369.678	223.568	141.333	364.901	45.796	410.697	441.007
Gemeente Best	248.090	266.863	514.953	52.062	567.015	198.822	506.167	704.989	52.603	757.592	722.745
Gemeente Bladel	273.445	26.418	299.864	57.461	357.325	165.990	122.796	288.786	58.058	346.844	490.731
Gemeente Cranendonk	263.864	130.785	394.649	64.399	459.048	277.608	375.384	652.991	65.068	718.060	681.286
Gemeente Deurne	543.504	618.880	1.162.385	95.844	1.258.229	558.324	668.907	1.227.231	96.840	1.324.071	1.413.263
Gemeente Eersel	209.590	26.536	236.126	66.966	303.092	219.088	57.980	277.067	67.662	344.729	428.110
Gemeente Eindhoven	635.312	651.038	1.286.350	183.265	1.469.615	635.489	919.416	1.554.905	185.169	1.740.074	1.655.962
Gemeente Geldrop-Mierlo	153.684	107.000	260.683	55.309	315.993	175.491	253.543	429.034	55.884	484.918	587.114
Gemeente Gemert-Bakel	513.225	258.099	771.324	101.057	872.381	675.946	597.881	1.273.827	102.107	1.375.934	1.664.528
Gemeente Heeze-Leende	289.177	35.591	324.768	40.037	364.805	194.589	159.905	354.494	40.453	394.947	455.123
Gemeente Helmond	355.511	419.462	774.973	111.966	886.939	546.794	312.316	859.110	113.129	972.240	943.114
Gemeente Laarbeek	348.799	698.874	1.047.672	71.259	1.118.931	377.529	856.106	1.233.635	71.999	1.305.634	1.293.895
Gemeente Nuenen	143.542	123.999	267.540	33.850	301.390	152.407	259.471	411.878	34.202	446.080	419.242
Gemeente Oirschot	267.951	38.997	306.948	54.013	360.961	226.550	137.467	364.017	54.574	418.591	455.859
Gemeente Reusel-de Mierden	187.010	13.040	200.049	36.548	236.597	285.761	63.195	348.955	36.928	385.883	514.816
Gemeente Someren	224.650	268.179	492.828	62.687	555.516	359.158	385.369	744.527	63.339	807.866	734.827
Gemeente Son en Breugel	158.873	142.437	301.310	45.815	347.125	169.742	113.092	282.834	46.291	329.125	389.663
Gemeente Valkenswaard	250.600	99.976	350.577	40.261	390.838	244.925	232.234	477.160	40.679	517.839	535.205
Gemeente Veldhoven	137.916	179.824	317.740	65.415	383.155	211.793	386.891	598.684	66.095	664.779	630.128
Gemeente Waalre	85.753	32.862	118.615	23.524	142.139	105.405	128.665	234.071	23.768	257.839	215.798
Subtotaal deelnemende gemeenten	5.929.451	4.423.063	10.352.514	1.362.369	11.714.883	6.412.840	6.996.022	13.408.862	1.376.525	14.785.387	15.523.660
Provincie Noord-Brabant	1.072.832	5.420.374	6.493.207	502.013	6.995.220	1.691.000	4.826.938	6.517.938	507.229	7.025.167	7.732.916
Deelnemers buiten werkprogr. ³⁾	0	3.194.430	3.194.430		3.194.430						
Overige klanten	0	982.644	982.644		982.644	0	1.198.622	1.198.622		1.198.622	1.111.154
Totaal	7.002.284	14.020.511	21.022.795	1.864.382	22.887.176	8.103.839	13.021.582	21.125.422	1.883.755	23.009.176	24.367.729

¹⁾ Totaal Programma Collectieve taken is inclusief externe kosten (begroting € 459.700,- en realisatie € 488.328).

²⁾ Op het programma Collectieve taken resteerde in 2021 een budget van € 35.748,- waarmee het totaalbudget 2022 uitkomt op € 1.900.128,-. De realisatie in 2022 bedraagt € 1.883.755,- waarmee een restant budget overblijft van € 16.373,-.

Deze middelen zullen worden overgeheveld naar 2023 en op het programma 2023 worden ingezet. Bovenstaande tabel toont de daadwerkelijke realisatie en niet de bedragen zoals in rekening gebracht bij de deelnemers.

³⁾ De realisatie deelnemers buiten werkprogramma is in bovenstaande tabel opgenomen in de kolom "Verzoektaken". In onderstaande tabel is ter info de realisatie t.o.v. de begroting weergegeven.

Deelnemers buiten werkprogramma	0	3.194.430	3.194.430		3.194.430	0	3.236.804	3.236.804		3.236.804	3.988.666
---------------------------------	---	-----------	-----------	--	-----------	---	-----------	-----------	--	-----------	-----------

4.2 Overzicht lasten verdeeld naar direct en overhead

Lasten * bedragen x 1€

NR	POST	Begroting 2022 na wijziging			Realisatie 2022			Afwijking t.o.v. begroting		
		Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's	Totaal	Overhead	Toerekening aan programma's
1	PERSONEEL									
1.0	Fte	224,9	46,3	178,6	222,9	46,2	176,7	-2,0	-0,1	-1,9
1.1	Salariskosten	16.207.000	3.830.223	12.376.777	15.895.526	3.929.269	11.966.256	-311.474	99.047	-410.521
1.2	Opleidingskosten	220.000	220.000	0	138.745	138.745	0	-81.255	-81.255	0
1.4	Reis- en verblijfskosten	260.000	32.005	227.995	225.839	32.945	192.894	-34.161	940	-35.101
1.5	Overige personeelskosten	336.000	393.084	-57.084	393.213	350.716	42.497	57.213	-42.368	99.581
1.6	Inhuur	5.171.648	1.109.099	4.062.549	4.944.618	966.618	3.978.000	-227.030	-142.481	-84.549
	TOTAAL personeel	22.194.648	5.584.411	16.610.237	21.597.941	5.418.293	16.179.647	-596.708	-166.117	-430.590
2	UITBESTEDING									
2.1	Onderzoeken, advies	190.000	190.000	0	189.057	189.057	0	-943	-943	0
	TOTAAL uitbesteding	190.000	190.000	0	189.057	189.057	0	-943	-943	0
3	KAPITAALLASTEN									
3.1	Afschrijving gebouwen	85.000	85.000	0	84.094	84.094	0	-906	-906	0
3.2	Afschrijving vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3	Afschrijving machines, apparaten en installaties	149.000	149.000	0	144.171	144.171	0	-4.829	-4.829	0
3.4	Afschrijving overige materiële vaste activa	34.000	34.000	0	32.412	32.412	0	-1.588	-1.588	0
3.6	Rente wegens externe financiering	2.000	2.000	0	-23.532	-23.532	0	-25.532	-25.532	0
	TOTAAL kapitaallasten	270.000	270.000	0	237.145	237.145	0	-32.855	-32.855	0
4	ORGANISATIE KOSTEN									
4.1	Telefonie (vast / mobiel)	69.000	69.000	0	66.446	66.446	0	-2.554	-2.554	0
4.2	Printen / kopiëren	13.000	13.000	0	11.734	11.734	0	-1.266	-1.266	0
4.3	ICT helpdesk / externe support	362.000	362.000	0	342.380	342.380	0	-19.620	-19.620	0
4.4	Automatisering / licenties / onderhoud	1.032.000	773.714	258.286	1.101.529	840.373	261.156	69.529	66.659	2.870
4.5	Kantoor / drukwerk / porto	50.000	50.000	0	50.415	45.171	5.244	415	-4.829	5.244
4.6	Abonnementen / lidmaatschappen	99.000	99.000	0	83.262	68.284	14.979	-15.738	-30.716	14.979
4.7	Verzekeringen	42.000	42.000	0	42.674	42.674	0	674	674	0
4.8	Leaseauto's	46.000	46.000	0	45.361	45.361	0	-639	-639	0
4.10	Huur gebouw	292.000	292.000	0	292.769	292.769	0	769	769	0
4.11	Servicekosten pandgebonden (beheer)	210.000	210.000	0	199.223	199.223	0	-10.777	-10.777	0
4.12	Uitbesteding salaris administratie	1.000	1.000	0	465	465	0	-535	-535	0
4.13	Overige kosten	1.000	1.000	0	499	499	0	-501	-501	0
	TOTAAL organisatie kosten	2.217.000	1.958.714	258.286	2.236.758	1.955.379	281.379	19.758	-3.335	23.093
	TOTAAL LASTEN (vóór programmakosten)	24.871.648	8.003.125	16.868.523	24.260.901	7.799.874	16.461.027	-610.747	-203.249	-407.495
7	PROGRAMMA KOSTEN									
7.1	Externe kosten t.b.v. programma Collectieve taken	459.700	0	459.700	488.328	0	488.328	28.628	0	28.628
7.2	Externe kosten t.b.v. opdrachten	258.351	0	258.351	573.894	0	573.894	315.544	0	573.894
	TOTAAL programma kosten	718.051	0	718.051	1.062.222	0	1.062.222	344.172	0	602.522
	TOTAAL LASTEN programma en overhead	25.589.699	8.003.125	17.586.574	25.323.123	7.799.874	17.523.249	-266.576	-203.249	195.027
8	Overige lasten									
8.1	Heffing VPB	0			32			32		
8.2	Bedrag onvoorzien	0			0			0		
	TOTAAL overige lasten	0	0	0	32	0	0	32	0	0
	TOTAAL LASTEN	25.589.699			25.323.155			-266.544	0	0

4.3 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld * bedragen x 1€

		Realisatie 2022		
		Baten	Lasten	Saldo
0.	Bestuur en ondersteuning			
0.4	Overhead	0	7.799.874	-7.799.874
0.5	Treasury	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	0	32	-32
0.10	Mutaties reserves	2.253.508	0	2.253.508
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0
7.	Volksgesondheid en milieu			
7.3	Riolering	592.894	453.785	139.109
7.4	Milieubeheer	18.967.468	14.437.172	4.530.296
8.	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
8.3	Wonen en bouwen	3.509.285	2.632.292	876.993
Saldo van baten en lasten op taakvelden		25.323.155	25.323.155	0

Toelichting verdeling taakvelden naar programma's.

De toerekening van baten en lasten aan de taakvelden geschiedt op basis van de producten die aan het betreffende taakveld zijn gekoppeld.

De toerekening van de taakvelden aan de programma's is eenvoudig van opzet. Het programma Collectieve Taken bestaat geheel uit baten en lasten op *taakveld 7.4 milieubeheer*.

De *taakvelden 7.3 riolering, 8.3 wonen en bouwen* én het restant van het *taakveld 7.4 milieubeheer* zijn toegerekend aan programma Dienstverlening.

4.4 Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Samenvatting geïnventariseerde risico's ODZOB

Risico	Beheersmaatregel	Classificering			4) verwachtingswaarde
		1) kans	2) effect	3) score	
a. Strategische risico's					
1.1 Bezuinigingen deelnemers die leiden tot een omzetverlaging	Waar nodig een aanpassing in de organisatie doorvoeren. Inhuur waar mogelijk afbouwen. Gedegen communicatie zorgt voor inzicht bij deelnemers over consequenties van dergelijke situaties. Zoveel als mogelijk zoeken naar alternatieve, declareerbare werkzaamheden.	15%	€ 500.000	6	€ 75.000
b. Informatie risico's					
2.5 Ransomware	Medewerkers voortdurend attenderen op gevaar. Friendly hackers benaderen voor test. Bewustwordingscampagne: blijvende aandacht! 2023: workshops voor alle medewerkers	15%	€ 600.000	6	€ 90.000
c. Imago/politieke risico's					
d. Materiele risico's					
e. Procedure risico's					
f. Aansprakelijkheidsrisico's					
6.6 Niet volledige Implementatie VTH-systeem	Strakke sturing bij ODZOB en leverancier. Frequente bespreking in ambtelijke stuurgroep.	40%	€ 250.000	6	€ 100.000
g. Financiële risico's					
7.1 Kosten ontwikkeling ICT voorzieningen	Strategische ICT planning maken voor komende 5 jaar, elk jaar actualiseren en actieplan voor komend jaar opstellen. Aansluiten bij regionale aanbestedingen leidt tot minder 'eigen' keuze- en beheer-mogelijkheden. Meer belangen, waardoor meer afstemming.	40%	€ 400.000	6	€ 160.000
7.2 Niet actuele beheer en investeringsplannen voor apparatuur / faciliteiten en PBM's	Beheerfunctie verstevigen. Regie bij Financien, verantwoordelijkheid bij IT en facilitair. Zie ook opmerking nieuwe accountant ML 2022.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
7.4 Toename regeldruk vanuit de rijksoverheid	Ontwikkelingen beoordelen en noodzakelijke gevolgen in uitvoering nemen. Waar nodig verwerken in de begroting. Aandacht voor gedegen governance i.r.t. ministeries en ODNL.	60%	€ 150.000	8	€ 90.000
7.5 Personeelskosten te laag begroot	Bestuurlijke afspraken make over wijze waarop te verwachten, maar nog niet verwerkte, Cao-effecten verwerkt kunnen worden in herziene begroting 2023 en ontwerpbegroting 2024.	40%	€ 500.000	9	€ 200.000
h. Letsel en veiligheidsrisico's/Arbo en arbeidsrisico's					
i. Personeelsrisico's					
10.1 Ziekteverzuim en doorbetaling loonkosten	Door betrokkenheid personeel zorgen voor laag ziekteverzuim. Door middel van goede ziekteverzuimbegeleiding (sinds 2023 nieuwe Arbo-dienst) ziekteproces zo mogelijk beperken en re-integratie bevorderen.	40%	€ 250.000	6	€ 100.000
10.4 Niet kunnen beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel, zowel vast als inhuur	Strategische personeelsplanning is voorwaarde, uitvoeren van gerichte acties bepalen succes. Gaat bijvoorbeeld om andere manier van werven en benaderen arbeidsmarkt. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie. Samen met andere OD's benadrukken meerwaarde werken voor publieke zaak.	60%	€ 600.000	12	€ 360.000
10.8 Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers / inhuur via flexibele schil	Middels strategische personeelsplanning zoveel mogelijk vooruitkijken naar natuurlijke uitstroom en opvolgers klaarstomen via persoonlijk ontwikkelplan. Hierdoor verminderen kennis uitstroom. Bij jonge medewerkers is dit moeilijker te voorzien. Middels goed personeelsbeleid mensen binden aan de organisatie.	40%	€ 150.000	6	€ 60.000
Totaal risico's categorie 6 t/m 12			€ 3.550.000		€ 1.295.000

Toelichting op de kolommen:

Voor elk van de risico's is een kans bepaald. Hiervoor zijn een viertal categorieën vastgesteld (5, 15, 40 en 60%).

Aan deze kansen zijn respectievelijk de volgende wegingsfactoren toegekend: 1, 2, 3 en 4.

Voor elk van de risico's is ingeschat wat het effect in euro's is wanneer het fenomeen zich daadwerkelijk voordoet.

Aan de hand van de omvang van het effect is ook hier een wegingsfactor toegekend:

- < € 100.000 : wegingsfactor 1
- € 100.000 - € 500.000 : wegingsfactor 2
- € 500.000 - € 1.000.000 : wegingsfactor 3
- > € 1.000.000 : wegingsfactor 4

Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging van de wegingsfactor uit 1) en 2) een totaalscore bepaald. Deze totaalscore is een indicatie voor de ernst van het risico;

Voor elk van de risico's is door vermenigvuldiging kans en effect de verwachtingswaarde bepaald.

Toelichting bij de rijen:

Elke rij bevat een categorie geïdentificeerde risico's. Wanneer de totaalscore van de betreffende categorie kleiner is dan 6, is het risico niet gepresenteerd. De totale verwachtingswaarde van deze risico's bedraagt circa € 516.250.

4.5 SiSa bijlage verantwoordingsinformatie

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa - d.d. 20-1-2023									
Vereniger	Uitvoeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH			Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
					Aard controle R Indicator: E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03		
					€ 3.056	€ 3.056	Nee		
					Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)		
	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06						
	2 Aanleveren van data voor het IPB op verzoek van Omgevingsdienst NL	€ 3.056	€ 3.056						
EZK	F21	Enmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht			Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
					Aard controle R Indicator: F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02	Aard controle R Indicator: F21/03	Aard controle D2 Indicator: F21/04	Aard controle R Indicator: F21/05
					€ 45.733	€ 45.733	Ja	Ja	Nee

4.6 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarstukken 2022 van gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 oktober 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2022;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- het overzicht van baten en lasten over 2022;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 6 oktober 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o 'Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 253.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief, indien van toepassing, de toevoeging aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie die bestaat uit:

- Jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV.

Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling en opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden, waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 13 oktober 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening.

Als de toelichtingen inadequaaf zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de gemeenschappelijke regeling. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 30 april 2023
Flynth Audit B.V.

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

drs. R. Buiteman RA